

El santo evangelio según San Marcos

*Yucꝰ manojꝰ Juan idé guri masꝰ ï ña ucure gaye
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)*

¹ Jesucristo oca mꝰare gotigꝰ ya yꝰ. Ìti ñami Dios Macꝰ. Ito yicõri ado bajiro ñasꝰoa ï oca quenarise gotire gaye.

² Jane mejejeꝰ sīgũ Diore goti ïsiri masꝰ ñayijꝰ. Isaías wame cꝰtiyijꝰ ï. Dios ï Macꝰre ï bꝰsigore ucañi Isaías ñayorꝰ. Ado bajiro ucayoñi ï:

Tꝰoya yꝰ Macꝰ mꝰ. Mꝰ riojꝰa gãjire cõagũ yigꝰja yꝰ. Juan wame cꝰtigꝰ yiguĩji ï, yꝰ oca gotiri masꝰ. Mꝰ ejaroto riojꝰa masare gotigꝰ yiguĩji, mꝰ ejaroti gaye ña bocatitoni, yiyijꝰ Dios ï Macꝰre.

³ Yucꝰ manojꝰ masare jigꝰ yiguĩji Juan. Ito yicõri sēoro ado bajiro ñnare gotigꝰ yiguĩji: “Ña yucãña mꝰa. Nocõ mejeti mani Æjꝰ ejagꝰ yiguĩji. Ñeñarise yimenati quenarise riti tꝰoĩaña mꝰa”, yigꝰ yiguĩji Juan, yiyijꝰ Dios ï Macꝰre, yi ucañi Isaías ñayorꝰ.

⁴⁻⁶ Ado bajiroti rētayijꝰ ï ucare. Yoari ï ucaja bero yucꝰ manojꝰ ñasotiyijꝰ Juan. Ì sãñari buju camello joa ñayijꝰ. Ito yicõri ï wēñuri wirowecꝰ wirowe ñayijꝰ. Rujiro ñimia ñayijarã ï bana. Ito yicõri searã beroa ide ñayijꝰ ï ya bare. Ìre tꝰorã wadiyijarã masa Judea sita gãna. Jerusalén wame cꝰtiri cꝰto gãna cꝰni ïre tꝰorã wadiyijarã ña yucꝰ manojꝰre: “Mꝰa ñeñaro yirise jidicãcõri mꝰcana tꝰdi ꝰyabesa. Tꝰdi

tuoña uya yibesa. Mña ito yija ticōri, ñeñaro mña yirise ãcabojogm̄ yiguñji Dios. Ito mña yija bero idé gu rotiba mña”, yiyijm̄ Juan masare.

Ito yija masa ñeñaro ñna yirise Diore ñna gotija bero Jordán wame c̄tirisajm̄ ñnare idé guyijm̄ Juan.

⁷ Ito yicōri ado bajiro masare riaso busiyijm̄ ñ:

—Ym̄ bero gãji wadigm̄ yiguñji. Ym̄ rēto busaro masigũ ñami ñ. Ñre bajiro bajigm̄ meje ña ym̄ama. Ym̄ rētoro quenagũ ñ ñajare ñ rãca corocō ñado ma ym̄. Ito bajiro quenagũ meje ñacōri ñ ya guboco òja masibea ym̄.

⁸ Diore mña t̄horñnaja ticōri, idena mñare gubm̄ ym̄. Ym̄ bero eja gm̄ ñama Dios ya m̄si mñare queo sãgũ yiguñji, yiyijm̄ Juan masare.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Iti r̄m̄uriti Galilea sita Nazaret wame c̄tiri c̄tore wacoayijm̄ Jesús. Wacōri Juan t̄u ejayijm̄ Jesús. Ñ ejaroca Jordán wame c̄tirisajm̄ ñre idé guyijm̄ Juan.

¹⁰ Jesús riaca maja r̄ḡcōri ñ ti m̄oja, mac̄r̄c̄uro soje janayijm̄. Ñmac̄jm̄ ñ ti m̄orocati bujare bajiro bajigm̄na quedi sãja wadicōri, Jesús joe quedi jeayijm̄ Esp̄ritu Santo.

¹¹ Ito bajija bero mac̄r̄c̄urojm̄ oca ruyuyijm̄. Ado bajiro gotiyijm̄ iti:

—Ym̄ Mac̄ ña m̄, ym̄ maigũ. B̄to wan̄a ym̄ m̄re, yì ruyuyijm̄ oca.

R̄m̄úa m̄jm̄ Jesure ñ̄sirio codere gaye

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Itijm̄ti yucm̄ manojm̄ Jesure ñmi wayijm̄ Esp̄ritu Santo.

13 Itoju ñayijũ Jesús jũarã masacõ rumũri. Itoju Jesús ã ñaroca, “¿Diore riti cudigũ yiguũjida Jesús?” yirocũ ãre usirio codegũ ejayijũ Satanás wame cutigũ. Ito ã yibojarocati Diore cudibiticõ yibisijũ Jesús. Gãjerona jeyaro wato ñayijũ Jesús. Ito yicõri Dios ñaro gãna ángel mesa ãre codeyijarã.

Galilea sitajũ Jesús ã riasosũore gaye

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

14 Iti rumũri Juanre ãna tubiaja bero Galileajũ wacoayijũ Jesús. Galileajũ ejacõri masare Dios oca quenarise riasoyijũ Jesús.

15 Ado bajiro yiyijũ Jesús masare:

—Itocõ ña wajũ ãja. Jabeto rũya ãre tuorũnũrãre Dios ã miojuroto. Ito bajiri ñeñaro mũa yirisere tuõã bojori bũjacõri itire jidicãña mũa. Dios oca quenarisejũa riti tuorũnũña mũa, yi riasoyijũ Jesús ãnare.

Wai jori masa jũariarãre Jesús ã jire gaye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Itajura Galilea wame cutirita tunima rũja wayijũ Jesús. Ito rũja wacujũ Simón ito yicõri ã ocabajĩ Andrésre cuni ti bũjayijũ Jesús. Wai jori masa ñayijarã ãna. Yori yucũrina wai waya ñayijarã ãna.

17 Ito yija ado bajiro yiyijũ Jesús ãnare:

—Yũ rãca waya. Masare jirã yirãji mũa, Diore ãna masitonĩ, yiyijũ Jesús ãnare.

18 Ito ã yirocati yori yucũri cũcõri ã rãca sũya wayijarã ãna.

19 Ito yija ito sõjũa bũsa wa remoyijũ Jesús. Jabeto wa remocõri Santiago, ã ocabajĩ Juanre cuni ti

bujayijɯ Jesús. Zebedeo rĩa ñayijarã ñna. Cumajɯ ñna ya yori yucɯri sia queno sãñayijarã ñna.

²⁰ Ñnare ticõri ñnare jiyijɯ Jesús. Cumajuti ñna jacɯ Zebedeore cū wayijarã ñre ejabɯari masare cɯni. Ito bajiri Zebedeo rĩa Jesús rãca wacoayijarã ñja.

*Rãmá sãñagũre rãmáre Jesús ñ bucõare gaye
(Lc 4.31-37)*

²¹ Wacõri Capernaum cutojɯ ejayijarã ñna. Co rɯmɯ judio masa ñna tujacãri rɯmɯ minijuara wijɯ sãjayijɯ Jesús. Ito sãjacõri masare riasosɯoyijɯ Jesús.

²² Ʋjɯ ñasagɯ robo bajiro masare riasoyijɯ Jesús. Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje riasoyijɯ Jesús. Ñna rëto busaro queno riaso masiyijɯ ñ. Ito bajiri Jesús ñ riasorise tɯocõri ucayijarã ñna.

²³ Minijuara wijɯ ãmugũ sīgũ ñayijɯ ñ ya usijɯ rãmá sãñagũ. Ado bajiro awasãyijɯ ñ:

²⁴ –Mɯre ti masia gɯa. Jesús ñna mɯ, Nazaret wame cutiri cuto gagɯ ñna mɯ, yiyijɯ rãmá sãja ecorɯ. ¿No yigɯ yigɯjada mɯ guare? ¿Guare bucõarocɯ ejari mɯ? Mɯre ti masia gɯa. Dios queno ñ cõarɯ ñna mɯ. Dios ñ maigũ ñna mɯ, yi awasãyijɯ rãmá sãja ecorɯ Jesure.

²⁵ Ito yija Jesús rãmáre busi rotibisijɯ:

–Busibesa mɯ, ito yicõri budigoya mɯ ñ ãmugũre, yi tudiyijɯ Jesús rãmáre.

²⁶ Ʋmugũre usi jedi quedicõri ñ tunuroca yiyijɯ rãmá. Ito yicõri rãmá bato awasãcõri masare budigoyijɯ ñja.

²⁷ Ito bajija ticõri, masa ñarocõti ucayijarã. Ito yicõri ñnamasiti gãmeri seniñayijarã:

—¿Ñe ñatibeti? yiyijarã ñna. ¿Ñe ñatibeti mame ñ riasorise? Ñni ùmugã rãmúare bucõare buto masiami. Ito bajiri yiro robo cudiama rãmúa ñre, yiyijarã masa.

²⁸ Nocõ mejeti Jesús ito ñ yija bero Galilea sita gãna ñarocõti masi jedicoayijarã.

Pedro mañicõre Jesús ñ yisioire gaye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ito yija Jesús budi wayijũ minijuara wijũ. Santiago ñ ocabaji Juan rãca cuni wayijũ Jesús. Minijuara wijũ budi wacõri Simón ya wijũ ejayijarã ñna. Ñ ocabaji Andrés rãca ñna jũarã ya wi ñayijũ iti wi.

³⁰ Wijũ ñna sãja ejaroca Jesure gotiyijarã ñna: “Simón mañicõ cõgõ yamo. Rujũ yarise cõ yosamo iso”, yiyijarã ñna.

³¹ Ito yija Jesús iso tũ eja rũgũcõri ñ ya ãmona tũa jõrojoyijũ. Ito ñ yirijuti iso rujũ yarise jedicoayijũ. Ito bajiri iti jediroca masare eca bocasũoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ñ yisioire gaye

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Iti ñamica rãiocũroti cõrãre, ñna ya usijũ rãmú sãñarãre cuni Jesús tũ ãmi ejayijarã ñna.

³³ Iti cuto gãna ñarocõti soje tũ minijuayijarã.

³⁴ Jeyaro ñarise cõrãre yisioyijũ Jesús. Ito yicõri ñna ya usijũ rãmú sãñarãre rãmúa bucõayijũ Jesús. Rãmúa ñre ñna ti masija ticõri, ñnare busi rotibisijũ Jesús.

Minijuara wijũ Jesús ñ riasore gaye

(Lc 4.42-44)

³⁵ Busucũro iti rãitĩaroca riti masa manojũa wayijũ Jesús. Ñ Jacũ Dios rãca busirocũ wayijũ ñ.

36 Ito yija Simón ï baba mesa rãca Jesús manija ticõri, ïre ãmarã wayijarã.

37 ïre ti bujacõri ïre busiyijarã ïna:

—Masa jeyaro mure ãmama, yiyijarã ïna Jesure.

38 Ito ïna yibojarocati ado bajiro cudiyijã Jesús ïnare:

—Ita, gaje cutojã wato mani. Itojã Dios oca quenarise gotito mani. Itire yiari wadicã yã, yiyijã Jesús ïnare.

39 Ito bajiri Galilea sitajã wayijã Jesús. Galilea sitajã ejacõri Galilea sita ñari catorijã minijuara wirijã riaso ucuyijã Jesús. Ito yicõri ïna ya usijã rãmã sãjanare rãmãare bucõayijã Jesús.

*Rujã camì jogagãre Jesús ï yisio-re gaye
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

40 Rujã camì jogagã ejayijã Jesús tãjã. ï tãjã ejacõri ï ya rijomunigãna Jesús riojo ñini rũjũyijã. Ito bajiro rujicõri ado bajiro josayijã Jesure:

—Mã yãre yisio ãmojama, yãre yisio-gã ya mã, yiyijã rujã camì jogagã Jesure.

41 Ito ï yija tãocõri, ïre ti maiyijã Jesús. Ito bajiri ïre moãiacõri ado bajiro yiyijã Jesús ïre:

—Ãmoa yã. Ito bajiri mure yisio-gã ya yã, yiyijã Jesús camì jogagãre.

42 Ito ï yirocati ï ya rujã camì jogarise yati jedi-coayijã ïja. Quenari rujã, rujã cuticoayijã ïja.

43 Iti yatija ticõri, bato ïre goticõri wa rotiyijã Jesús camì jogagãre:

44 —Tãoya mã. Yã mure yisiorisere goti batobesa gãjerãre. Coji wasa. Mã ya rujãre ïoña paire. ïo tãocõri Moisés ñayorã rotiado bajiroti waja yiya. Ito bajiro mã yija ticõri, “ï ya rujã camì jogarise yati

jedicoajm”, yi masirã yirãji masa mure, yiyijm Jesús ãre.

⁴⁵ Ito bajiro, “Goti batobeja”, ã yibojarocati jeyaro masare goti batoyijm ã: “Ym ya rujm camì jogarisere yisioquã Jesús”, yiyijm. Ito bajiro ã yija tucõri, Jesús tm jãjarã masa minijuayijarã, ãre ti ãmorã. Ito bajiri reco wa ucubisijm Jesús masa ãna tiro riojo. Masa manojm ãna ucuyijm Jesús ãja. Ito ã yibojarocati jãjarã masa ejayijarã mcana ã tm, ãre tucõ ãmorã.

2

Rudurure Jesús ã yisioze gaye (Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yoa busarijm Capernaumjm tãdi ejayijm Jesús mcana. “Wijm ãnaguãji Jesús”, masa ãna yija tucõri, ã tm jãjarã masa minijuayijarã.

² Ito bajiri wi daja rãtacoayijm. Dijm rãgõrajm mañijm. Soje cuni daja rãtacoayijm. Dios oca masare riasoyijm Jesús.

³ Ito bajiro masare ã riasoroca ãmã jãriarã ejayijarã rudurure ãmi ejarã.

⁴ Masa jãjarã ãrojm rudurure ãmi ejabojayijarã ãna Jesús tmjm. Ito bajiri wi tutu joejm ãre ãmi mja wayijarã ãna. Ito yi, Jesús rãgõro weca soje cud-ayijarã ãna. Ito yicõri rudurure ã ya camana jidi rujioyijarã ãna Jesús tmjm.

⁵ “Ymre queno tucõmãma ãna”, yi ti masiyijm Jesús ãnare. Ito bajiri rudurure ado bajiro yiyijm Jesús:

—Mcm, tm ãeñaro yirise coecoajm mure, yiyijm Jesús rudurure.

⁶ Ito ñ yirocati, judio masa rotirise riasori masa tʉoĩa rujiyijarã. Ñamasijua ado bajiro tʉoĩayijarã:

⁷ “¿No yija ito bajiro busiati ãni ãmugũ? Diore ñeñaro busiami. Gãjerã ñeñaro yirisere coe masimenaji. Dios sīgũti ñaguñji itioni ñeñaro yirisere coe masigũ”, yi tʉoĩayijarã ña.

⁸ Ito ña tʉoĩaroca Jesumasiti ñare tʉoĩa masicōyijũ. Ito bajiri ado bajiro ñare seniñayijũ ñ:

—¿No yirã ito bajiro mua ya usijũ tʉoĩati mua?

⁹ ¿No bajiro rudurũre yũ yija quenati mũare? “Mũ ñeñaro yirise coecoajũ”, ¿yũ yija quena ñarojada mua tʉoĩaja? “Wũmũña. Mũ ya cama ãmi wasa”, ¿yũ yija quena ñarojada? ¿Disejua ñati josasabiti mua tija?

¹⁰ Masa Rĩjorũ ña yũ. Yũ masirise mũare ñogũ ya yũ. “Adi sitajũ masa ña ñeñaro yirisere coe masigũ ñami Masa Rĩjorũ”, mua yi masitoni, yũ masirise mũare ñogũ ya yũ, yiyijũ Jesús ñare.

Ito yicōri ado bajiro rudurũre yiyijũ Jesús:

¹¹ —Wũmũña. Mũ ya cama ãmiña. Mũ ya wijũ tũdi wasa, yibũ yũ mũre, yiyijũ Jesús rudurũre.

¹² Ito bajicōri rudurũ wũmũyijũ ñ ya cama ãmigũ. Masa jājarã tiro riojo wũmũ rũgũ, budi wayijũ macũjũ. Ito bajiri masa ñajediro tʉo ucayijarã ñja. Ito bajiri Diore rũcũbũorã ado bajiro busiyijarã masa:

—Quenagũguti ñami Dios ñja. Ado bajirisere tiĩabiticũ manĩ, yiyijarã masa.

*Levíre Jesús ñjire gaye
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)*

13 Mucana tãdi wayijũ Jesús itajura tũnimajũ. Jãjarã masa minijuayijarã ã tu. Ñna ejaja ticõri, Dios oca ñnare riasoyijũ Jesús.

14 Ito rãta wacujũ Leví wame cutigure ti bujayijũ Jesús. Alfeo macũ ñayijũ ã. Romano masa ujarã ye niyeru senirijũ rujiyijũ Leví. Ñnare yiari waja seni ñsigũ yiyijũ Leví. Ñre ti bujacõri ado bajiro busiyijũ Jesús ñre:

—Yũ rãca waya mũ, yiyijũ Jesús ñre.

Ito ã yija tũocõri, wũmũ rũgũyijũ Leví. Ito yicõri Jesure sũya wayijũ ã.

15 Barajũ ejaroca Leví ya wijũ bayijũ Jesús. Gãjerã jãjarã Jesús rãca rujiyijarã. Ujarãre yiari waja seni ñsiri masa, ñeñaro yiri masa cũni, ito yicõri Jesús rãca riasotirã jãjarã rujiyijarã ñna.

16 Jesús gãjerã rãca ã ba rujiroca fariseo gaye tũoñarã, judio masa rotirise riasori masa cũni ñnare tiyijarã. Judio masa ñayijarã ñna. Ñeñaro yirã rãca Jesús ã ba rujiya ticõri, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro seniñayijarã fariseo gaye tũoñarã:

—¿No yija ujarãre yiari waja seni ñsiri masa rãca, ñeñaro yirã rãca bati mũare riasogũ? yiyijarã ñna ñnare.

17 Ñna ito bajiro busija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesús ñnare:

—Queno cati quenarãma uco masũre ãmado ma. Cõri masajũa ñama uco masũre ãmorã. Queno ñari masare jigũ meje wadibũ yũ. Ñeñaro yirãre jigũ wadibũ yũ, yiyijũ Jesús fariseo gaye tũoñarãre.

*Bamenati Diore rãcũbũore gaye
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)*

18 Co rumu Juan idé guri masu rãca riasotirã, fariseo gaye tũoĩarã cuni Diore tũoĩa ãmorã babisijarã ãna. Ito bajiro ãna babeja ticõri, ado bajiro Jesure seniĩayijarã gãjerã:

—Juan rãca sũyarã Diore tũoĩa ãmorã babeama ãna. Fariseo gaye tũoĩarã rãca sũyarã cuni babeama ãna. ¿No yija mu rãca riasotirãma batĩñati ãna? yiyijarã ãna Jesure tudirã.

19 ãna ito yijare cudiyijũ Jesús:

—Queno tũo masibeama mu. Queno tũo masiña mu itire. Ado bajiro bajia iti. ãmo siare gaye tijaro yirona ãna ji ñucana manojo cutirocu ã ñajare ã rãca barã yirãji maji.

20 Co rumu ejaro yiroja ãre ãna ñia wari rumu. Iti rumu ñaro yiroja ãja ãna babiti rumu, yiyijũ Jesús ãnare.

21 'Saya bucuro iti tadija, mamarona sere wõmenaji mani. Mamarona mani sere wõja tũatu wato bucuro tadiroja. Ito bajicõri jaja goje busa tadi waroja ãja. Mame oca yũ riasorise cuni bucũrã oca rãca tũoĩa wisabesa, yiyijũ Jesús ãnare.

22 Mucana ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Ûyé mame ide wecu wiro baju bucũ baju jiom-enaji mani. Bucũ baju mani jiojama wiro cuducoaro yiroja. Ito yicõri idire, wiro cuni jũajijũ godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecu wiro mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicõri uyé ide, wecu wiro cuni corocõ ñaro yiroja, yiyijũ Jesús ãnare.

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ãna bare gaye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Judio masa ya tujacãra r̄m̄m̄ wesecaj̄m̄ wayij̄m̄ Jesús ãre s̄ȳarã rãca. Ito ãna waroca riti Jesús rãca s̄ȳarã weseca gaye ote beja ãmiyijarã. Itire wirori s̄iguẽ batecõri bayijarã ãna.

24 Ito ãna yija ticõri, fariseo gaye t̄oõarã ado bajiro seniãayijarã Jesure:

—Tujacãra r̄m̄m̄ moare ma. Tite m̄. M̄ rãca riasotirã weseca gaye ote ãna beja baja, moado bajiro yama ãna. Ito bajiro ãna yija b̄ucurã oca t̄or̄ãn̄beama ãna, yiyijarã fariseo gaye t̄oõarã.

25 Ito bajiro ãna yibojarocati ado bajiro c̄diyij̄m̄ Jesús:

—Co r̄m̄m̄ David ñayor̄m̄ ã rãca gãna ñiocõ wana ãna yigore, ¿Dios oca tuti t̄iãbiticati m̄m̄? Ado bajiro bajiyij̄m̄ iti oca:

26 David Dios ya wi wayij̄m̄, paia ɯj̄m̄ Abiatar wame cutiḡm̄ ã ñaroca. Ñiocõcõri Dios ya wi sãjacõri naju ñasarise bayij̄m̄ David. Diore naju c̄ũ ãsire ñayij̄m̄ iti. Ito yija Diore ãsiado bajiro bajiyij̄m̄ iti. Paia ɯjarã riti ãna barise ñayij̄m̄ iti naju. David itire bacõri ã rãca gãnare c̄n̄ni ecayij̄m̄, yiyij̄m̄ Jesús fariseo gaye t̄oõarãre.

27 Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyij̄m̄ Jesús ãnare:

—Dios c̄ũyij̄m̄ tujacãra r̄m̄m̄ masa yeroti yiari. Masare ã rujeoroto rioj̄m̄ tujacãra r̄m̄m̄ menibisij̄m̄ Dios. Masa rujeoja beroj̄m̄are tujacãra r̄m̄m̄ meniyij̄m̄ Dios.

28 Ito bajiri ȳm̄ ña tujacãra r̄m̄m̄ roti masiḡũ. Ȳm̄ ña Masa R̄ijor̄m̄. Ito yicõri tujacãra r̄m̄m̄ tir̄ãn̄ugũ ña ȳm̄, yiyij̄m̄ Jesús fariseo gaye t̄oõarãre.

3

Āmo digarure Jesús ĩyisiore gaye
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Mucana minijuara wiju sājajiju Jesús. Itoju ñayiju umugã ĩ ya āmo digaru.

² Fariseo gaye tuoĭarã ado bajiro Jesure ti tuoĭayjarã ĩna: “Jane tujacãra rumu ñabojarocati, ¿ãni āmo digarure yisiogu yiguĭjida Jesús?” yi tiyjarã ĩna. “Ito bajiro ĩ yija, ‘Seti ña ĩre. Ñeñaro yami’, yirã yirãji mani”, yi tuoĭa rujijjarã ĩna.

³ Ito bajiro ĩna tuoĭa rujirocati ado bajiro yiyiju Jesús āmo digarure:

—Wumuña. Yu tu eja rügũña, yiyiju Jesús ĩre.

⁴ Ito yicõri ito tu ñarãre ado bajiro seniĭayiju Jesús:

—¿No bajiro manire cūyijari Dios tujacãra rumu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicõri cõrãre mani yisoroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyiju Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija cãdire meje tuo yijjarã ĩna.

⁵ Ito bajiri āmo digarure ĩna ti maibeja ticõri, ĩnare junisini bujatobiti tiyiju Jesús. Ito yija āmo digarure ado bajiro busiyiju Jesús:

—Mu ya āmo ñu joya mu, yiyiju Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tuocõri, ĩ ya āmo ñu joyiju ĩ. Ito yijare ĩ ya āmo quenacoayiju mucana.

⁶ Ito yija fariseo gaye tuoĭarã budi wayijarã Herodes ĩ ñarã rãca busirona. “¿No bajiro Jesure sĭarujati?” yi gãmeri busiyijjarã ĩna.

Itajura tñimaju masa jãjarã ĩna ejare gaye

⁷ Ito yija bero Jesuama wacoayiju ĩ rãca riasotirã rãca itajura tñimaju. Galilea gãna masa jãjarã sɔya wayijarã ĩre.

8 “Tiyamani jaje ñoami Jesús”, masa ñna yija tɔocõri, jãjarã masa Jesús tɔ ejayijarã. Ñna ñayijarã Judea gãna, Jerusalén gãna, Idumea gãna, Jordán sidɔja gãna, Tiro gãna ito yicõri Sidón gãna. Ñre tirona ejayijarã ñna.

9-10 Jãjarã cõrãre Jesús ñ yisioja tɔocõri, masa jeyaro ñre moaã ãmoyijarã ñna. Ito bajiri ñ rãca riasotirãre ado bajiro rotiyijɔ Jesús: “Cuma rucɔ yucãma mɔa. Masa jãjarã yɔre ñna gãni biaja, cumajɔ sãjarocɔ ya yɔ”, yiyijɔ Jesús ñnare.

11 Ñna ya ɔsijɔ rãmú sãñarã Jesure ticõri ñ riojo rijomunigãna ñini rũjũcõri awasãiyijarã ñna:

—Muti ñna Dios Macɔ, yiyijarã ñna Jesure.

12 Ito bajiro ñna yija tɔocõri: “Ito bajiro masare goti batobesa mɔa”, yiyijɔ Jesús ñna ya ɔsijɔ rãmú sãñarãre.

*Jɔa gɔbojeno apóstol mesare Jesús ñ besere gaye
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)*

13 Ito bero tɔriajɔ maja wacõri, ñ ãmorãre bese jiyijɔ Jesús. Ito bajiri ñ tɔ ejayijarã ñna.

14 Jɔa gɔbojeno ñnarãre riti jiyijɔ ñ. Ñ rãca ñaronare riti jiyijɔ ñ. Ado bajiro ñnare gotiyijɔ Jesús: “Yɔ ya oca goti ucurã ñnarã yirãji mɔa. Ito yicõri masare riaso ucurã ñnarã yirãji mɔa”, yiyijɔ Jesús ñnare.

15 “Yɔ masirise mɔare ñsigũ ya yɔ, rãmú sãñarãre rãmúare mɔa bucõtoni”, yiyijɔ Jesús ñnare.

16 Ñna ñnama jɔa gɔbojeno ñnarã Jesús ñ beseana: Simón wame cɔtigure gaje wame wõyijɔ Jesús. Ito bajiri Simón Pedro wame cɔtiyijɔ ñ.

17 Gãjerã ñayijarã Santiago, ñ ocabajɔ Juan, Zebedeo rã ñayijarã ñna. Ñna jũarãre Boanerges wame

yiyijũ Jesús. Ìna ocana yijama, “Bũjo Rĩa”, yireoni ñayijũ.

18 Gãjerã ñayijarã: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago, Alfeo macũ ñayijũ ì Santiago, ito yicõri ñayijarã Tadeo, Simón celote gaye tũõĩagorũ cũni.

19 Ito yicõri gãji Judas Iscariote ñayijũ. Gãjerã Jesure ìna ñiatoni gotiri masũ ñayijũ ì. Itocõ ñayijarã ì oca goti ucujaro yirocũ Jesús ì cũana.

Rũmúa ɸjũ rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ìna yire gaye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20 Ìnare bese tĩocõri, ì rãca riasotirã rãca wijũ tũdi wayijũ Jesús. Mũcana masa jãjarã minijuayijarã ìna tũ. Ito bajiri ba masia mano yiyijarã ìna.

21 Ado bajiro yiyijarã masa Jesure: “Jesús queno tũõĩabeami ìja. Mecũri masũ ñami ìja”, yiyijarã ìna. Itire tũocõri Jesús ñarã ìre jirã ejayijarã.

22 Judio masa rotirise riasori masa Jerusalén gãna ado bajiro yiyijarã ìna cũni:

—Ì ya ɸsijũ Beelzebú rũmúa ɸjũ sãñagũ ñami ì. Ito bajiri Beelzebú ì masirisena rũmúa sãñanare rũmũare bucõami Jesús, yiyijarã ìna.

23 Ito ìna yija tũocõri, ìnare jiyijũ Jesús. Goti masiore ocana ìnare gotirocũ jiyijũ:

—Gãji ya ɸsijũ rũmú ì sãñaja, ¿no bajiro ìmasiti ìre budigoguĩjida? Budigobiquĩji ì, yiyijũ Jesús ìnare.

24 'Co cuto gãna masa ìna gãmeri jaja, yoari ñamenaji ìna.

25 Masa co wi gãna, sĩgũre bajiro ìna tũõĩabeja, yoari ñamenaji ìna.

26 Rūmúa ɥjɥ Satanás wame ɕatigɥ ricati ĩ gotija, ito yicōri ĩmasiti ricati ĩ tɔoĵaja ña masibiquĵji, yiyijɥ Jesús ĩnare.

27 'Ñimɥjua guamɥ ya wi sājacōri ĩ ya gajeoni ĕmabiquĵji. Cajero ĩre siacōri, ito berojua ĩ ya gajeoni ĕmaroja, yiyijɥ Jesús ĩnare.

28 Gaje ado bajiro yiyijɥ Jesús:

—Riti mɥare gotia yɥ. Masare ñeñaro ĩna yirise, ñeñarise ĩna bɥsija ɕɥni, ācabojo masiami Dios.

29 Ito bajibojarocati Espiritu Santore masa ĩna bɥsituja, iti ñeñaro ĩna yirise ācabojobiquĵji Dios. Iti seti ɕasabetoja ĩnare, yiyijɥ Jesús.

30 “Ī ya ɥsijɥ rūmú sãñagũ ñami”, ĩre ĩna yijare, ito bajiro yiyijɥ Jesús.

*Jesús ĩ ñarã ado bajiro bajiana, yire gaye
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)*

31 Ito yija ejayijo Jesús jaco, ĩ ocabajirã rãca. Ejabojarãti macĵjɥ tujayijarã ĩna. Macĵjɥ ñacōri Jesure ji ñucayijarã ĩna.

32 Jesús tɥ ruji gānirã ĩre gotiyijarã, “Mɥ jaco ejamo”, yirona:

—Mɥ jaco, mɥ ocabajirã ɕɥni macĵjɥ ñama ĩna. Mɥre ti āmoama ĩna, yiyijarã ĩna.

33 Ito ĩna yija tɔocōri, ado bajiro ɕɔdiyijɥ Jesús:

—¿Ñimo ñati yɥ jaco? ¿Noa ñati yɥ ocabajirã? yiyijɥ Jesús ĩ tɥ rujirãre.

34 Ī tɥ rujirãre ticōri ado bajiro gotiyijɥ Jesús ĩnare:

—Mɥati ña yɥ ocabajirã. Ito yicōri mɥati ña yɥ jaco, yiyijɥ Jesús ĩnare.

35 No Dios rotirise ɕɔdigɥti ĩ ñami yɥ ocabaji, yɥ ocabajio, ito yicōri yɥ jaco ɕɥni, yiyijɥ Jesús ĩnare.

4

*Oteri masu gaye Jesús ï goti masiore oca
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Mucana tudi riasoyijü Jesús itajura tñimajü. Masa jãjarã ejayijarã ñna itojü Jesús tujure. Masa jãjarã ñajare cumajü sãjacõri itojü rujiyijü Jesús. Masama ñarocõti tujayijarã jajujü.

² Ito yija goti masiore ocana ñnare riasoyijü Jesús. Ñnare riasoguti ado bajiro gotiyijü Jesús:

³ –Tuoya müa adire: Sïgü weseca ï ya ote ajeri otegü wayijü ï.

⁴ Wesecajü ejacõri iti ajerire ï wëjabateroca gaje ajeri majü quedi queayijü. Ito yija wadiyijarã minia. Wadicõri itire bacõyijarã ñna.

⁵ Gaje ajeri güta wato quedi queayijü. Queno sita mañijü ito. Iti ajeri nocõ mejeti judibojayijü, sita iti queno manijare.

⁶ Ñmacañi müja wadiguti itire asi sïacõyijü. Ñe mari manicõri siniacoayijü iti.

⁷ Gaje ajeri jota watojü quedi queayijü. Ito bajiri jota mari itire durea sïacõyijü. Ito bajiri queno bucua masibisijü iti. Ito yicõri queno rica mañijü.

⁸ Gaje ajeriyama sita quenaro quedi queayijü. Ito yicõri judiyijü iti. Queno wanayijü iti. Ito bajicõri queno rica cutiyijü. Coria sarari treinta ñnari ajeri rica cutiyijü. Gaje sarari sesenta ñnaricari, gaje sarari cien ñnaricari rica cutiyijü, yi gotiyijü Jesús ñnare.

⁹ Ito yija ado bajiro yiyijü Jesús ñnare:

–Itocõ ña. Gãmo goje cutirã müa ñaja, tuoya, yiyijü Jesús ñnare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mɛ?
Ĩna yi seniĩare gaye

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ito bero Jesús sĭgũti ĩ ñaroca ĩ tɛ ñarã ĩ rãca ri-asotirã rãca minijuacõri ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna: “¿No yireoni ñati? ‘Sĭgũ oteri masɛ ñayijɛ’, mɛ yirise”, yiyijarã ĩna ĩre.

¹¹ Ito ĩna yija tɔocõri, cɔdiyijɛ Jesús:

—“Ado bajiro ĩre tɔorũnrãre miojugɛ yiguĩji Dios”, yi gãjerã ĩna masibitire mɛajɛa masiroca yami ĩ. Gãjerãma Diore tɔorũnɛmena goti masiore oca tɔobojarãti tɔo masimenaji ĩna.

¹² ĩna tibojaja bero timenare bajiro bajirã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna tɔobojaja cɛni tɔomenare bajiro bajirã yirãji ĩna. Ito bajiri tɔo masibiticõri Diore tɔorũnɛ sɛyamenaji ĩna. Ito yicõri ñeñaro ĩna yirise Diore ĩna goti rětobubeja ñeñaro ĩna yirisere coebiquĩji Dios, yiyijɛ Jesús ĩnare.

Ado bajiro baja oteri masɛ ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Mɛcana tɛdi bɛsiyijɛ Jesús ĩnare:

—“Oteri masɛ sĭgũ ado bajiro bajiyijɛ”, yirocɛ jĭjɛ mɛare yɛ gotija, ¿tɔo masibeati mɛa? Iti oca gotire mɛa tɔo masibeja, gaje yɛ gotiroti cɛni tɔo masimena yirãji mɛa, yiyijɛ Jesús ĩnare.

¹⁴ Gaje ado bajiro ĩnare goti rětobuyijɛ Jesús:

—Oteri masɛ Dios oca goti ucuri masɛ robo bajiro bajigɛ ñami.

¹⁵ Coriarã masa ñama, ma gɔdareco ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tɔorãji ĩna tɔorea. Ito bajibojarocati ĩna tɔoja bero rãmá ejacõri ĩna

ãcabojaroca yigũ yiguĩji ãnare. Ìna ya usijũ ãna tũo ãmisãre ãna ãcabojaroca yigũ yiguĩji rũmá.

¹⁶ Gãjerã masa ñama, gãta wato ote ajeri quedi-ana robo bajirã. Dios oca tũocõri wanũ quenaro boca ãmiyijarã ãna.

¹⁷ Ito bajibojarocati Dios oca queno quedi sãjabea ãnare, queno ñe mari manore bajiro. Ito bajiri ãnare oca ñaja, gãjerã ãna ti teja, nocõ mejeti Dios oca ãna tũobojare ãcabojarãji ãna.

¹⁸ Gãjerã masa ñama jota wato ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tũorãji ãna tũorea.

¹⁹ Itire tũocõri ruje tũoĩarã yirãji ãna. Adi sita gaye, adi macãrucũro gaye ruje gajeoni tũoĩarãji ãna. Ito bajicõri gajeoni jai busaro ãmorã yirãji ãna. Gajeonijũare bũto tũoĩacõri Dios ocare ãcabojarã yirãji ãna.

²⁰ Gãjerãma Dios oca tũocõri, queno tũo sũyarãji ãna. Ìna ñama sita quenarijũ quediana robo bajirã. Rica jairo rica cutiricũ robo bajiro bajirã ñama ãna. Corocõ meje ñarãji ãna. Coriarã Dios oca tũocõri Dios ã ãmorise jabetoti yirãji. Gãjerã Dios ã ãmorise jai busaro yirãji. Gãjerã Dios ã ãmorise bũto tũoĩarãji ãna. Ito bajiri queno ãre moa ãsirã yirãji ãna. Ìnaõna ñarãji jairo rica cutiricũ robo bajiro bajirã, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

Ado bajiro baja sãbusuoraga, yi Jesús ã riasore gaye

(Lc 8.16-18)

²¹ Mũcana gaje oca goti remoyijũ Jesús ãnare:

—Mujura jãi mani sãsuaja, sotũ rocajũ sãsuamenaji mani. Ito yicõri canira casabo rocajũare mujura jãi sãsuamenaji mani. Mujura jãi

mani s̄asujaja ũmacũjũ s̄asuarã yirãji mani, jeyaro iti busutoni.

²² Yeyo cũre ñabojaroti, co r̄ũmũ goaro yiroja. Ñna yeyo gotibojarise c̄ani yoari yeyomenaji ñna. Co r̄ũmũ masa t̄uo b̄uja jedirã yirãji ñna.

²³ Queno t̄uoya m̄ua gãmo goje c̄atirãma, yiyijũ Jesús.

²⁴ M̄ucana t̄udi goti quenoyijũ Jesús ñnare:

—No ñre t̄uorũnũgũre jai busaro t̄uo masire gaye jidicãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri jai busaro masigũ yiguĩji ñ. No ñre t̄uorũnũbicũre jabetacã ñ t̄uoñabojarisere ãmacõgũ yiguĩji Dios ñre. Ito bajiri ñe t̄uoñare mano tujagũ yiguĩji ñ.

²⁵ T̄uo masigũ b̄uto busa t̄uo masigũ yiguĩji. T̄uo masibicũama ãcabojagũ yiguĩji ñ t̄uobojare, yiyijũ Jesús ñnare.

Ado bajiro baja ote gaye, yi Jesús ñ riasore gaye

²⁶ M̄ucana gaje goti masiore ocana masare riasoyijũ Jesús:

—“Ñre t̄uorũnũrãre ñ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca ado bajiro baja iti. Oteri masũ ote ajeri ñ oteado bajiroti baja iti. T̄uote m̄ua.

²⁷ Co ñami r̄uyabeto canigũ yiguĩji oteri masũ. Ito yicõri co ãm̄ua r̄uyabeto yujiguĩji ñ. Ito yicõri ote ajeri judiroja. Judicõri b̄ucũaroja. Iti b̄ucũa m̄ujarisere, ¿no bajiro b̄ucũati iti? yi masibiquĩji oteri masũ.

²⁸ Sitareti judiroja iti ajeri. Cajero judiroja rujagũ, jaibitiguacã. Ito bero b̄ucũa m̄ujacõri jũ c̄atiroja. Ito bajicõri rica c̄atiroja.

²⁹ Iti ote botija ticõri, “Ãmirũja yũ”, yi t̄uoñacõri ñt̄ire ãmigũ wacũ yiguĩji ñ. Ñre t̄uorũnũrãre

Dios ĩ miojuja ito bajiroti bajaia. “Yure queno t̃or̃ñama ĩna”, yi t̃oĩac̃ori ĩre t̃or̃ñar̃e miojug̃a yiguĩji Dios, yiyij̃a Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajaia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ M̃cana ado bajiro gotiyij̃a Jesús:

—¿No bajiro bajiat̃i, “ĩre t̃or̃ñar̃e miojug̃a yiguĩji Dios”, yire oca? ¿Ñe gaje ocana itire c̃oĩar̃ajida mani?

³¹ Mostaza ajeri sitaj̃a oteado bajiro bajaia, “ĩre t̃or̃ñar̃e miojug̃a yiguĩji Dios”, yire oca. Rica jeyaro ajeri ruja b̃sarise ña mostaza ajeri.

³² Ito bajibojarocati iti aje judi b̃c̃ac̃ori gaje ote gaye r̃eto b̃saro ũmaric̃a ña. Ruj̃ari yoarise ña itig̃ure. Ito bajic̃ori jesar̃aji minia ũmacañi ĩ asirise rudir̃a, yiyij̃a Jesús ĩnare.

Goti masiore ocana Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.34-35)

³³ Masare Dios oca riasog̃a, goti masiore ocana riasoyij̃a Jesús. “Queno t̃o masibeam̃a”, yi masic̃ori itoc̃o goti tarojoyij̃a Jesús ĩnare.

³⁴ Goti masiore ocana riti masare riasoyij̃a Jesús. ĩ s̃g̃ati ĩ r̃aca riasotir̃a r̃aca ñag̃ũ, goti masiore oca gaye queno goti r̃etobuyij̃a Jesús ĩnare.

Minore, jac̃urisere c̃ani Jesús ĩ r̃etore gaye

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti rum̃uti r̃aioc̃uro ñaroca ado bajiro yiyij̃a Jesús:

—Sid̃aja j̃ea wato mani, yiyij̃a Jesús ĩ r̃aca riasotir̃are.

36 Ito ñ yija tɔocõri: “Waju”, masare yicõri, Jesús ñ sãñari cumaju eja sãjayijarã ñna. Ito bajiri itiganati Jesure ãmi wayijarã ñna. Gaje cumari gãna cuni ñnare baba cuti wayijarã.

37 Ito ñna jẽa waroca mino buto wẽayiju. Jacũrise cuni buto jacũ sãjayiju cumaju. Ito bajiri ide dajacoayiju cuma ñja.

38 Ito bajibojarocati Jesús ñ ya rijoga jeadona cani sãñayiju, cuma usi tutuju. Ito bajiro ñ canija ticõri, ñre yujiyijarã ñ rãca riasotirã:

—Tɔoya guare Riasogu mu. Rujarã ya mani. ¿Guare mai codebeati mu? yiyijarã ñna Jesure.

39 Ito ñna yija tɔocõri, yujiyiju Jesús ñja. Yujicõri ado bajiro yiyiju ñ:

—Wẽabesa, yiyiju Jesús minore. Jacũ jidicãña, yiyiju Jesús ide jacũrisere.

Ito ñ yirocati mino rõtacoayiju ñja. Ide cuni jacũbiticoayiju ñja. Quenaro tãjacoayiju ñja.

40 Ito bajirocati:

—¿No yirã güiati mu? Güibesa. ¿Yure tɔorũnubeati mu? ¿Yu masirisere tɔoĩabeati mu? yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

41 Ito bajiro ñ yibojarocati buto tɔo ucayijarã ñna:

—¿Ñimũ ñnati ãniama? Minore rẽta rotiami. Mino cuni, ide cuni ñre tɔoa, yiyijarã Jesús rãca riasotirã.

5

Gerasa gagu rãmú sãñagũ oca

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jesús ñre sɔyarã rãca siduja Gerasa sitaju jẽa ejayijarã ñna.

2 Jesús eja ĩ maja waroca ĩre bocayijũ gãji. ĩ ya usijũ rãmú sãja ecorũ ñayijũ. Masa yujeadojũ ñacõri Jesús tũ ejayijũ ĩ.

3 Masa godana ĩna yujeadojũ ñayijũ ĩ ñaro. ĩre sia sēobisijarã gãjerã come mana.

4 ĩ ya gũbo tĩgã ĩ ya ãmore cũni siabojayijarã ĩna. ĩre ĩna siabojarocati coji meje tunu ruacõsotiyijũ ĩ. ĩre tua yi masibisijarã masa.

5 Ūmũa, ñami cũni wa ucuyijũ ĩ. Tũria joejũ cũni, masa yujeadojũ cũni wa ucuyijũ ĩ. ĩ wa ucurojũ bũto awasã ucuyijũ ĩ. Ito yigũ gãtana yijeyijũ ĩmasiti.

6 Ito ĩ bajiroca Jesure ti ñucacõri ũmaquedi wayijũ ĩ Jesús tũjũ. Jesús tũ ejacõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũyijũ ĩ, ĩre rũcũbũogũ.

7-8 ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Tũoya rãmú mũ. Ānire ĩ ya usijũ ñagũ budiya mũ, yiyijũ Jesús rãmúre.

Ito ĩ yijare:

—Jesús, Dios Macũ ña mũáma. ¿Yũre no bajiro yigũ yigũjada mũ? Dios yũre tiro riojo bũsia yũ. Yũre juniro yibesa mũ, yi josayijũ ĩ Jesure.

9 Ito ĩ yiroca ado bajiro yiyijũ Jesús ĩre:

—¿Ñe wame cũtiati mũ? yiyijũ Jesús.

Ito ĩ yija:

—Jãjarã wame cũtia yũ, jãjarã rãmúa gũa ñajare.

10 “Adi sita sõjũa wasa”, gũare yibesa mũ, yi josayijũ rãmú Jesure.

11 Ito bajiroca tũriajũ jãjarã ba rũgõ ucuyijarã ecana yesea.

12 ĩnare ticõri ado bajiro yiyijarã rãmúa Jesure:

—“Ecana yesea ñna ya usijũ sãjaña mua”, guare yiya mua, yi josayijarã ñna Jesure, yeseare sãja ãmorã.

13 Ito ñna yija ticõri: “Itoju wasa mua”, yiyijũ Jesús ñnare. Ito ñ yija ãmugũre sãñabojana rãmúa budi-coayijarã ñja, yesea ya usijũ sãja ãmorã. Ecana yesea dos milcõ ñayijarã ñna. Ito ñna ya usijũ rãmúa sãja ecocõri bũto ãmaquedi wayijarã yesea. Gãtagãri joeju mũja wacõri quedi sãja wayijarã rujaraju. Ito bajiri ñna ñnarocõti ruja jedicoayijarã ñna.

14 Ito bajiri yeseare codebojarã ãmaquedi wa-coayijarã ñna. Iti bajirisere gotiyijarã ñna gãjerãre. Jaja cuto cuni, jaibiti cuto cuni masare itire gotiyijarã ñna. Ito bajiri, “¿Ñe rõtati?” yirona tirã wayijarã masa.

15 Jesús tu ejacõri, rãmúa sãja ecobojarũre tiyijarã ñna. “Jãjarã rãmúa sãñarũ ñabojaguti, ñ ya usijũ rãmúa budigorũ ñami ñja”, yi ti masiyijarã masa. Jesús tu rujigu yutabuju ñ sãñarocaju tiyijarã ñna. Rãmúa ñna sãñaja tuo masigũ meje ñayiju maji. Quenari usi, usi cutigu ñ tuoñarise queno tuo masigũ ñayiju ñja. Ito ñ bajija ticõri, bũto gũiyijarã masa.

16 Ito bajiro iti rõtaja ticõri, rãmúa budigorũ ñ bajirise, ecana yesea ñna bajirise cuni gãjerãre gotiyijarã ito gãna.

17 Ito bajiri Jesure gũicõri ñna cutore ñ budigotoni ñre josayijarã ñna.

18 Ito Jesús cumaju ñ sãñaroca rãmúa budigorũ ado bajiro yiyiju ñre: “Mu rãca wa ãmoa yu cuni”, yi josayiju ñ Jesure, ñ rãca warocũ.

19 Ito bajiro ñ yibojarocati ado bajiro yiyiju Jesús ñre:

—Y_u rāca wabesa. M_u ya wij_u t_udi wasa. “Y_ure ti maicōri, y_ure queno yimi Dios”, yi gotiba m_u ñarāre, yiyij_u Jesús ĩ ya _usij_u rām_uá budigor_ure.

²⁰ Ito Jesús ĩ yiroca rām_uá budigor_u t_udicoayij_u. J_ua d_ujamocō c_utorij_u goti ucuyij_u ĩ. Rām_uá ĩ ya _usij_u sãñanare Jesús ĩ bucōare gaye goti ucuyij_u ĩ. Ito bajiri iti bajirisere t_uocōri _uca jedicoayijarã masa.

Jairo macore Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Ito yija bero Jesús t_udi jēa wayij_u cuma jajo-cana. Itajura t_unima Jesús ĩ r_ugōroju j_ujarã masa minijuayijarã ĩ t_u.

²² Ito bajirocati minijuara wi _uj_u ejayij_u Jesús t_u. Jairo wame c_utiyij_u ĩ. Jesure ticōri ĩ riojo rijomunigāna ñini r_uj_uyij_u Jairo.

²³ Ito bajiro rujicōri ado bajiro Jesure josayij_u ĩ:

—Y_u maco cōgō yamo. Iso catire āmoa y_u. Ito bajiri isore moa_ulag_u waya m_u, yiyij_u ĩ Jesure.

²⁴ Ito bajiro Jairo ĩ yija t_uocōri, ĩ rāca wayij_u Jesús. J_ujarã masa ĩre s_uya wacōri bidiro ñayijarã ĩna.

²⁵ ĩna wato romio ñayijo. Iso ñayijo romia ñarise cōgō. J_ua g_ubojeno rodori t_ujayij_u iso cōroca riti.

²⁶ J_ujarã _uco masa _uco yibojayijarã isore. _uco waja niyeru iso r_ucorise ĩsi jeocōyijo _uco masare. ĩna _uco yibojarocati b_uto b_usa cō wayijo iso ĩja.

²⁷ G_ujerāre Jesús ĩ yisioire gaye t_uo b_ujayijo iso. Ito bajiri j_ujarã masa rāca ñayijo iso Jesús j_udoj_ua.

²⁸ “Jesús ya yutabujure y_u moa_uajama catigoja y_u”, yi t_uo_uayijo isomasij_uama. Ito bajiri ĩ ya yutabujure moa_uayijo iso.

²⁹ ĩ ya yutabujure iso moa_uarocati rí tadicoayij_u isore ĩja. Iso ruj_u ñarise iti rētaja t_uo_ua masiyijo.

³⁰ Jesure iso moaĵaja bero, “Y_u masirisena yisi-coaj_u isore”, yi t_uoĵayij_u Jesús. Ito bajiri j_uda ticōri ado bajiro masare seniĵayij_u ĩ:

—¿Ñimo y_u ya yutabujure moaĵari? yiyij_u Jesús ĩnare.

³¹ Ito ĩ yija ĩ rāca riasotirā ado bajiro yiyijarā:

—M_u t_uj_u j_ujarā ñama m_ure moaĵarā. ¿No yig_u seniĵati m_u? “Ñimo y_u ya yutabujure moaĵari”, ¿yi seniĵati m_u? yiyijarā ĩna Jesure.

³² Ito ĩna yibojarocati ĩre moaĵagōre ti āmayij_u Jesús.

³³ “Y_u ña ĩre moaĵagoro”, yiroco b_uto n_ur_uoyij_u iso Jesure gūigo. Gūibojagoti rijomunigāna ñini r_uj_uyij_u iso Jesús riojo. Ito bajicōri ñajediro bajirisere gotiy-ij_u iso Jesure.

³⁴ Iso ito yija t_uocōri, ado bajiro yiyij_u Jesús:

—Maco, t_uoya m_u. Y_ure m_u t_uor_un_uĵare m_ure yisiob_u y_u. “Jesure y_u moaĵajama catigo yigoja y_u”, m_u yi t_uoĵajare m_ure yisiob_u y_u. Ito bajiri m_ure rí tadicoaj_u. Wan_u quenagō, cati quenagō wasa m_u, yiyij_u Jesús isore.

³⁵ Ito bajiro isore ĩ yirocaci minijuara wi _uj_u Jairo wame c_utig_u ya wi gāna ejayijarā. Ado bajiro Jairore gotiyijarā ĩna:

—M_u maco godacoamo. “Y_u macore yisiog_u waya”, yi josabesa Riasori mas_ure ĩja, yiyijarā ĩna Jairore.

³⁶ Ito ĩna yibojarocati:

—Gūibesa. Itoti y_u masirisere t_uoĵaña, yiyij_u Jesús ĩre.

³⁷ Gājerāre s_uya rotibisij_u Jesús. Pedro, Santiago, Juan c_uni Santiago ocabaj_u, ĩna _udiarāreti s_uya rotiyij_u Jesús.

³⁸ Minijuara wi ɯjɯ, ya wi tɯ ejacõri, bɯto ãna otija tɯoyijɯ Jesús.

³⁹ Ito bajiri wi sãjacõri ado bajiro yiyijɯ ã:

—¿No yirã otiami mɯa? Macoacã cõgõ meje yamo iso. Canigõ yamo, yiyijɯ Jesús otirãre.

⁴⁰ “Ûsi jedicoañi iso”, yi masicõri Jesure ajayijarã ãna. Ito bajiro ãna yija ticõri, budi rotiyijɯ Jesús ãnare. Ito yicõri macoacã ya sõa sãjayijɯ Jesús. Iso jacɯsabatia rãca, ãre sɯyarã ɯdiarã rãca sãjayijɯ Jesús. ãna rãca sãjacõri macoacãre bɯsiyijɯ Jesús.

⁴¹ Iso ya ãmore ãia tãa wɯmɯocõri ado bajiro yiyijɯ Jesús:

—Talita cumi, yiyijɯ Jesús isore. Masa oca yire-
oni bajiro: “ ‘Macoacã, wɯmɯñã’, mɯre yibɯ yɯ”,
yireoni ãa iti.

⁴² Ito ã yirocati wɯmɯ wayijo iso. Jɯa gɯbojeno rodoricõ tujago ãayijo iso. Tɯdi iso catija ticõri, bɯto ɯcayijarã masa.

⁴³ Ito bajiri ado bajiro ãnare rotiyijɯ ã: “Gãjerãre
iti bajirisere gotibesa. Isore ecaya mɯa”, yi rotiyijɯ
Jesús ãnare.

6

Nazaretjɯ Jesús ã ware gaye (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Iti cɯtore budi wayijɯ Jesús. Budi wacõri ã ya
cɯto ãnasarijɯ ejayijɯ Nazaret wame cɯtirojɯ. ã rãca
riasotirã cɯni wayijarã ã rãca.

² Ito bajiri tujacãra rɯmɯ ãnaroca masare ria-
sosɯoyijɯ Jesús minijuara wijɯ. ãre tɯocõri, “Bɯto
masigã ãami ã”, yirona ɯcayijarã ãna. Ito bajiri ado
bajiro yiyijarã masa Jesure tɯocõri:

—¿No bajicōri b̄uto t̄uo masiati āni? ¿Ñim̄u ĩre riasoyijari? ¿No bajicōri ĩ b̄uto t̄uo masirise ñati ĩre? ĩmasiti guijoro bajiami. Cōrāre ĩ moaĭarocati ñarise r̄etacoaj̄u, yiyijarā ĩna Jesús ya c̄uto gāna.

³ Gaje ado bajiro yiyijarā ĩna: ĩti ñami adoj̄u yuc̄u yijeri mas̄u. María mac̄u ñami ĩ. Ito yicōri Santiago, José, Judas, Simón mesa r̄ijor̄u ñami ĩ. ĩ ocabajirā romia c̄ani ado gāna ñama ĩna, yiyijarā Jesús ya c̄uto gāna.

Ito bajiro ĩna yija t̄uocōri, Jesure boca āmibisijarā ĩna.

⁴ Ito ĩna yibojarocati ĩnare busiyij̄u Jesús:

—Diore goti ĩsiri mas̄ure r̄uc̄ub̄uorā yirāji masa jeyaro. Ito bajibojarocati ĩ ya c̄uto gāna, ĩ ñarā, ĩ ya wi gāna c̄ani r̄uc̄ub̄uomenaji ĩna. ĩ ñarā ĩre t̄uomenaji ĩna, yiyij̄u Jesús.

⁵ Ito bajiri Jesure ĩna t̄uobejare tiyamani yi ĩoado mañij̄u Jesús. Ito bajibojarocati coriarāre āmo moa jeocōri ĩna ñarise r̄̄toyij̄u Jesús, jājarāre meje.

⁶ ĩ ñarā ĩre ĩna t̄uor̄un̄ubeja ticōri, “Ayu, ¿no yirā t̄uor̄un̄ubeati ĩna?” yi t̄uoĭayij̄u Jesús. Ito yija gaje c̄atorij̄u wayij̄u Jesús masare riaso ucuḡu wac̄u.

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rāca riasotirāre Jesús ĩ cōare gaye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ ĩ rāca riasotirāre ji wayij̄u Jesús. J̄ua ḡubojeno ām̄ua ñayijarā ĩna. Gājerāre riasojaro yiroc̄u, ĩnare cōayij̄u Jesús. Co c̄uto r̄uyabeto j̄uarā riti cōayij̄u Jesús ĩnare. Ito yicōri ĩ masirise jidicāyij̄u Jesús ĩnare, “R̄ūm̄úare bucōama m̄ua c̄ani”, yiroc̄u.

⁸ Ito yicōri ĩ rāca riasotirāre ado bajiro rotiyij̄u Jesús: “M̄ua goti ucurā waja m̄ua ya gajeoni āmi

wa yibesa. Najuro, tura baju, niyerure c̄ni ãmi wa yibesa. Tuerag̃u riti ãmi wasa, m̄ua bogaja itig̃na tue waja.

⁹ G̃uboco s̄ãñac̄ori, yutabuju co bujuti s̄ãña wasa. M̄ua s̄ãñarise riti ãmi wasa”, yi rotiyij̃u Jesús ãnare.

¹⁰ Gaje ado bajiro ãnare rotiyij̃u Jesús:

—C̄tori m̄ua goti ucurã waja, m̄ua ejari wi co witi ñac̄ama. Gaje wi, gaje wi wabeja. Gaje c̄toju warã riti warã yirãji m̄ua.

¹¹ Gaje c̄tori m̄ua waja, masa m̄uare c̄dibeja, Dios oca ãna t̄uo ãmobeja, itoc̄oti ãnare jidicãma. ãnare jidicãc̄ori ado bajiro yiba. M̄ua ya g̃uboj̃u sita w̄arisere ja bateba ãna ñarij̃ure warã. Ito bajiro m̄ua yija tic̄ori: “Bujato ya mani ãnare. Queno yibea mani ãnare”, yi t̄uoñarã yirãji ãna, yiyij̃u Jesús ã rãca riasotirãre.

¹² Jesús ã gotirere t̄uoc̄ori masare gotirona way-ijarã ãna: “Ñeñaro m̄ua yirise jidicãc̄ori Diore t̄uorãnuña”, yiyijarã ãna masare.

¹³ Masare ãna ya usij̃u r̄m̄úa s̄ãñanare, r̄m̄úare buc̄oyijarã ãna. Ñarise c̄orã j̄ajarãre úye jio guyijarã ãna. Ito bajiro yic̄ori ãna ñarisere r̄toyijarã ãna.

Juan idé guri mas̄u ã godare gaye

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Masa jeyaro b̄usiyijarã Jesús ã masiro robo ã yire gaye. Masa ãna b̄usire t̄uoc̄ori iti c̄to gag̃u ɱ̄ju Herodes c̄ni, masiyij̃u Jesús ã masiro robo ã yire gaye. Itire oca t̄uoc̄ori ado bajiro b̄usiyij̃u Herodes:

—Juan masare idé guri mas̄u ñaguñi m̄ucana, yiyij̃u ã. M̄ucana tujac̄ori ã masiro robo ã yirisere yiguñi, yiyij̃u Herodes.

¹⁵ Gãjerãma ado bajiro yiyijarã:

—Diore goti ĩsiri masu Elías ñayoru ñaguñji mɛcana, yiyijarã ĩna.

Ito ĩna yibojarocati gãjerã ado bajiro yiyijarã mɛcana:

—Diore goti ĩsiri masu jane mejeju ñayoru ñaguñji gajea, yiyijarã ĩna.

¹⁶ Ito bajiro masa ĩna busija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyiju Herodes:

—Juan ñaguñji gajea. “Iti rumaju ĩ ya rijoga jatateña ĩre”, yicɛ yɛ. Iti rumu yɛ sĩa rotija bero mɛcana tɔdi tujacõaguñji gajea, yiyiju Herodes.

¹⁷⁻¹⁸ Juan ĩ sĩa ecoroto rioju, ado bajiro Herodesre busi tudiyiju ĩ:

—Mɛ ocabaji Felipe manojore rɛcobesa mɛ. Ito bajiro yibitiraja mɛ, yiyiju Juan Herodesre.

Felipe manojo ñabojaro Herodías wame cutiyijo iso. Herodes bɛto amoyiju isore. Ito bajiri Juan ito bajiro ĩ yija tɔocõri, ĩre ñia rotiyiju Herodes ĩ ya surarare, ĩre ĩna tubiatoni.

¹⁹ Ito bajiro Juan ĩ busija tɔocõri, Herodías bɛto tɔo tudiyijo ĩre. ĩre sĩa amobojayijo iso. No bajiro ĩre sĩa masia mañiju isore.

²⁰ Quenarise riti tɔoĩagũ ñayiju Juan. Ito yicõri queno ɛsi cutigu ñayiju ĩ, Dios ĩ tija. Itire ticõri Juanre queno rɛcɛbɔoyiju Herodes. Ito bajiri Juanre camotayiju ĩ, Herodías sĩame yirocɛ. Juan ĩ busirisere tɔo oca jaibojaguti ĩre bɛto tɔo wanayiju Herodes.

²¹ Co rumu ĩ ñara rodo gãni biajare basa meni rotiyiju Herodes. ĩ ya moari masa ɛjarã rãca, ito yicõri surara ɛjarã rãca, Galilea ñari masa rãca cɛni ĩna rãca basa meniyiju Herodes. ĩna basa wijari rumu Juanre sĩaroco tɔoĩacõyijo Herodías.

22 Iso maco ñare basa ñoyijo ñna wanatoní. “Quenoguti yure basa ñoamo iso”, yí tñoyijü Herodes. Ito bajiri ado bajiro yiyijü isore:

—¿Ñe mare ñsigüti yü mü basare waja? Mü ãmorise yure seniña.

23 Mü senija yü gajeoni rücorise güdarecona mare ñsicüja yü. Adi cuto gagü üjü ñacõri, mü senija güdarecona ñsicüja yü. Bugü meje ya yü adire. Ri ya yü, yiyijü Herodes Herodías macore.

24 Ito ñ yija tñocõri, iso jacore seniñagõ wayijo iso:

—¿Ñe gajeoni ñre senigõti yü, cana? yiyijo iso.

Ito yija:

—“Juan masare idé guri masü ya rijogare ãmoa yü”, yiba Herodesre, yiyijo Herodías iso macore.

25 Ito bajiro jaco gotija tñocõri, üsirio wayijo iso üjü Herodes tujü. ñre ado bajiro gotiyijo iso:

—Adocãtati Juan ya rijoga ãmoa yü. Somotërona jeocõri yure ñsiña, yiyijo iso ñre.

26 Ito yija Herodes bato bojori büjayijü itire tñocõri. Juanre sña ãmobitibojayijü ñ. Ito yicõri isore maño ãmobisijü ñ. Masa ñna tiro riojo, “Mü ãmoriseti mare ñsicüja”, ñ yicãre ñajare, iso seniro bajiroti ñsiyijü ñ isore.

27 Ito bajiri Juanre sña ãmobitibojaguti, ejori oca ñ ya moari masure Juanre rijoga jata rotiyijü Herodes. Ito bajiro ñ rotija tñocõri, tubiara wi wayijü Juan ya rijoga jatagü wacü.

28 Ito ejacõri Juan ya rijoga jata, somotëroju jeocõri ãmi wayijü ñ. ãmi wacõri basari masore ñsiyijü ñ. Isoju ñja iso jacore ñsiyijo.

²⁹ Juanre s̄iare gaye t̄ocōri, ĩ r̄aca riasotiana ĩ ya rujuṛe āmirā ejayijarā. Ito yicōri ĩre yujeyijarā ĩna ĩja.

*Cinco mil ñarāre Jesús ĩ ecare gaye
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)*

³⁰ M̄ucana t̄adi ejacōri Jesús r̄aca minijuayijarā ĩ oca goti ucurā ejana. Ito bajiri ĩna riaso ucure gotiyijarā ĩna Jesure. ĩna tiado bajiroti ñarocōti goti jeoyijarā ĩna Jesure.

³¹ J̄ajarā masa warātibe, t̄adi warātibe, yi ñayijarā masa. Ito bajiri Jesús ĩre s̄ayarā c̄uni ba āmobjayijarā. Dij̄u baraj̄u mañij̄u ĩnare. Ado bajiro yiyij̄u Jesús ĩ c̄uanare:

—Ita, wato. Ō, masa ĩna manoj̄u tujacāto mani, yiyij̄u Jesús ĩnare.

³² Ito yija jajocana wayij̄u Jesús masa manoj̄u. ĩ c̄una c̄uni wayijarā ĩ r̄aca.

³³ Masa j̄ajarā tiyijarā ĩna waja. Jesús, ĩ c̄uanare c̄uni ti masiyijarā masa. Ito bajiri ĩna wagoja ticōri, boej̄u ũmaquedi wayijarā masa. Jesús ĩ c̄una r̄aca ĩna ejaroto rioj̄uj̄u ejayijarā masa, b̄uto wacōri.

³⁴ Cumana ejacōri maja wac̄ti j̄ajarā masare ti bujayij̄u Jesús. Oveja codeḡu mano bajiro bajiyijarā masa ĩ tija. Ito bajiri ĩnare ti maiyij̄u ĩ. Ito bajiri masare ti maicōri ĩnare riasos̄oyij̄u Jesús.

³⁵ Ñamicaj̄u ñaroca Jesure busirona ĩ t̄u ejayijarā ĩ r̄aca riasotirā. Ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Ñamicaj̄u ñacoaj̄u ĩja. Queno masa mama adore.

³⁶ Ito bajiri masa ĩna c̄utoj̄u t̄adi wajaro. Ōj̄u ĩna ñaroj̄u bare ḡame barā wajaro. Bare ma ado. Ito ñaroja, naju ḡame baraj̄u, yiyijarā ĩna Jesure.

37 Ito yija ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Masare ecaya mũa, yiyijũ ã.

Ito yija ãja, ã rãca riasotirã ado bajiro ãre seniãayijarã ãna:

—¿Gũa bare gãmerã warãjida, jairo waja rãcurisere? Masa jaijare najuro waja tãjabea, yiyijarã ãna Jesure.

38 ãna ito yija tãocõri, ado bajiro ñnare seniãayijũ Jesús:

—¿Nocõ naju rãcoati mũa? Titẽña maji, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

Itire ticõri ãre gotiyijarã:

—Co dũjamocõ ña iti naju. Ito yicõri wai cãni jũarã ñama, yiyijarã Jesure.

39 Ito yija ado bajiro masare yiyijũ Jesús: “Rujaria buri ruji wasa ta quenarise joejũ”, yiyijũ Jesús masare.

40 Ito bajiro ã yija tãocõri, rujaria buri ruji wayijarã masa. Co bure ñayijarã cincuenta ñarã, gãjerã cien ñarã rujisosa wayijarã masa.

41 Ito yija naju co dũjamocõ ñarisere, wai jũarãre cãni ãmi rãcoyijũ Jesús ã ya ãmona. Iti rãcocõri macãrãcãroju ti mũoyijũ ã: “Queno ya Cãna mũ”, yiyijũ Jesús Diore. Ito yicõri najuro wẽ jea batoyijũ ãja. Ito yicõri ã rãca riasotirãre ãsiyijũ Jesús. “Masare batoya”, yirocũ ãsiyijũ Jesús. Wai jũarãre batoyijũ Jesús masa ñarocõti ãna batoni.

42 Ito bajiri masa jeyaro bayijarã. Yaji quenaro ñayijarã masa ãja iti bacõri.

43 ãna yaji rẽtarisere jũa gãbojeno jiburijũ miosã dajoyijarã ãna ba rãarisere.

44 Jãjarã ñayijarã masa, najuro waire cãni barã. Cinco milcõ ñayijarã ãna ãmũa.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ito yija ĩ rāca riasotirāre ado bajiro yiyijū Jesús:
—Cuma sājacōri sidūja jēa wasa. Itojū Betsaidajū
yūre yuba, yiyijū Jesús ĩnare. ĩna jēa waroca masare
ware goti ñayijū Jesús.

⁴⁶ ĩnare ware goticōri tariajū maja wayijū Jesús,
Diore busirocū.

⁴⁷ Rāiocūro itajura gūdarecoti tūjayijū cuma
maji. Ito bajiri Jesuama itajura tūnima rāgōcōri ti
ñucayijū ĩnare.

⁴⁸ Jesús ĩ tija buto weabojayijarā ĩna. Mino buto
iti wēa tuojare josari wea wabojayijarā ĩna. Ito
bajiri busucūro ide joena wacōri ĩna tū eja wayijū
Jesús. Ito bajibojarocati ĩnare rēta wacū bajiro eja
wayijū ĩ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Ide joe ĩ waja ticōri, buto awasāyijarā ĩna
ūcarā. “Masū wūjo ñaguļji”, yi tūoļayijarā ĩna. ĩna
ūcaja ticōri, ado bajiro yiyijū Jesús:

—Oca sēoña mūa. Gūibesa mūa. Yuti ña, yiyijū
Jesús ĩnare.

⁵¹ Itocōti ĩna rāca cumajū sāja ejacoayijū Jesús
ļja. ĩ sājarocati mino rētacoayijū. Ito bajiri buto ti
ūcayijarā ĩna itire.

⁵² Bare jabetacāna jājarā masare Jesús ĩ ecaja
tibojarāti, “Dioti ñami ĩ”, yi masibisijarā ĩna maji.
“Tiyamani ĩo masigū ñami Jesús”, yi āmobisijarā ĩna.
Queno tūo masibisijarā maji.

Genesaret sita gānare Jesús ĩ yisiore gaye
(Mt 14.34-36)

⁵³ Itajura jēcōri Genesaret wame cūtiri sitajū
ejayijarā ĩna. Itojū cumare sia cūyijarā ĩna.

54 Cuma ñna sia majaroça Jesure ti masiyjarã masa itijũ gãna.

55 Jesure ticõri usirio wayijarã gãjerãre gotirona. Ito yija cõrãre ñna ya camana ãmi wayijarã Jesús tũjũa.

56 No ï waro bajiroti jaibiti cuto, jaja cutojũ, wi manojũ, majũ cuni cõrãre cũ yuyijarã ñna, Jesús ï yisiotoni. Ï ya yutabuju gaja moaĩa ãmorã, ïre josayijarã ñna. Jesús ya yutabuju gaja moaĩanare riti ñna ñarise cutirise rõtacoayijũ ïja.

7

Ñeñaro tũoĩacõri ñeñarise yama masa, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 15.1-20)

1 Ito yija fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa rãca Jesús tũ eja rũgũyijarã ñna. Jerusaléna wadiana ñayijarã ñna.

2 Jesús tũ ejacõri ï rãca riasotirã coriarã ãmo coemenati ñna baja tiyijarã ñna. Ito bajiri bũcũrã ñna rotiado bajiro ñna yibeja ticõri, ñnare bũsituyijarã ñna.

3 Judio masa ñajediro, fariseo gaye tũoĩarã cuni bũcũrã ocare queno tũo sũyayijarã ñna. Bũcũrã ñna rotiado bajiroti ruje ãmo coesotiyijarã ñna baroto riojũa.

4 Bare waja yiadojũ bare gãme tũdi ejacõri bũcũrã ñna rotirise ñna cũdiroto riojũa babisijarã ñna. Bũcũrã ñna rotiado bajiroti idira coa, ide gõnaradu, ito yicõri come sotũ cuni coecõyijarã ñna. Bũcũrã rotirise cũdirona ñna ya caniado cuni queno coecõyijarã fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni.

⁵ Ito bajiri Jesús rāca riasotirā ĩna āmo coemenati baja ticōri, ado bajiro ĩre seniñayjarā ĩna:

—¿No yija m̄ rāca riasotirā bucurā oca t̄orānubeati? yiyjarā ĩna. Tite. Coji r̄yabeto āmo coemenati bama ĩna, yiyjarā fariseo gaye t̄oñarā.

⁶ Ito ĩna yijare c̄diyij̄m̄ Jesús ĩnare:

—“Queno yirā ña ḡm̄”, yibojarāti m̄m̄ t̄oñaro bajiro yibea m̄m̄. Jane mejejm̄ m̄are t̄oña yuḡm̄ ado bajiro ucañi Diore goti ĩsiri mas̄m̄ Isaías ñayor̄m̄: “Diore b̄uto r̄c̄ub̄m̄oa ḡm̄”, yirā ñabobarāti m̄m̄ ya usij̄m̄ama queno ĩre r̄c̄ub̄m̄obeaa m̄m̄.

⁷ Minijuacōri, “Diore queno r̄c̄ub̄m̄oa ḡm̄”, yirā ñabobarāti rocati ya m̄m̄. Ito yicōri rocati oca busi ajea m̄m̄ itire. M̄m̄ gotijama, “Bucurā oca, Dios oca bajiroti baja”, yi gotiboja m̄m̄, yi ucañi Isaías ñayor̄m̄ m̄are t̄oña yuḡm̄, yiyij̄m̄ Jesús ĩnare.

⁸ Dios ĩ rotirisejm̄ queno t̄orān̄ubiticōri, bucurā ocaj̄m̄are queno t̄orān̄m̄a m̄m̄, yiyij̄m̄ Jesús ĩnare.

⁹ M̄m̄cana gaje ado bajiro ĩnare goti remoyij̄m̄ Jesús:

—Bucurā ocaj̄m̄are t̄o s̄yarona Dios ĩ rotirise-
ereama c̄dibeaa m̄m̄.

¹⁰ Ado bajiro gotiyij̄m̄ Moisés ñayor̄m̄: “M̄m̄ jac̄m̄re, m̄m̄ jacore c̄ni r̄c̄ub̄m̄oya”, yiyij̄m̄ ĩ. “No ĩ jac̄m̄re b̄usituḡm̄, ĩ jacore c̄ni b̄usituḡm̄ s̄lac̄ōr̄m̄ja ĩoc̄m̄re”, yi ucañi Moisés ñayor̄m̄.

¹¹ M̄m̄ama ricati bajiro rotia. Ado bajirojm̄a rotia m̄m̄: “Ȳm̄ jac̄sabatiare ejab̄m̄ado ma ȳm̄. Ñarocōti ȳm̄ gajeoni c̄tirise Dios ye riti ña. ĩ s̄ḡm̄reti ejab̄m̄ac̄m̄ja ȳm̄”, s̄ḡm̄ ĩ yija, “Queno yami”, ya m̄m̄.

12 “Ito bajiro ï tʉoñaja, no yibea ï jacʉsabatiare ï ejabʉabeja”, ya mʉa, yiyijʉ Jesús ïnare.

13 Ito bajiro mʉa busija, bucurã ocajʉa tʉorʉnʉcõri, “Dios oca waja ma”, yi tʉoñado bajiro ya mʉa. Iti oca mʉa tʉorʉnʉrise gãjire, gãjire goti mʉja wajʉ mʉa. Gaje jaje ñaroja mʉa ito yirise. Dios ocare tʉorʉnʉrã meje ña mʉa, yiyijʉ Jesús fariseo gaye tʉoñarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masare cʉni.

14 Ito bero masare jicõri ado bajiro gotiyijʉ Jesús:

—Mʉa ñarocõti tʉoya yʉre. Ito yicõri tʉo masiña mʉa.

15 Mani ba sãrise meje ñaroja ñeñaro mani yiroca yirise. Mani ya usijʉ iti ñeñaro tʉoñajare itina sʉoriti ñeñaro ya mani.

16 Mʉa gãmo goje cutijama tʉoya, yiyijʉ Jesús masare.

17 Ito yicõri masare ware goticõri wijʉ sãjayijʉ Jesús. Wijʉ ï sãjaroca ïre seniñayijarã ï rãca riasotirã:

—Jijʉ mʉ masare riasorise gayere queno gotiya guare cʉni, yiyijarã ïna Jesure.

18 Ito ïna yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—¿Yʉ riasorise gaye queno tʉobiti mʉa cʉni? “Masa ïna ba sãrise meje ñaroja ñeñaro ïna yiroca yirise”, yʉ yija, ¿tʉo masibeati mʉa? yiyijʉ Jesús ïnare.

19 Masa ïna ba sãrise jeragajʉ riti waroja. ïna ya usijʉ meje waroja iti. Ito yicõri ïna ba sãrise rëta budicoaro yiroja, yiyijʉ Jesús ïnare.

“Bare jeyaro quenarise riti ña”, yirocʉ yiyijʉ Jesús.

20 Mʉcana tʉdi goti quenoyijʉ Jesús ïnare:

—Masa ñna ya usijũ iti ñeñaro tũoĩajare itina sũoriti ñeñaro yama ñna.

²¹ Ñna ya usijũ ñeñaro tũoĩacõri ado bajiro ñeñarise yama masa. Manũjũ macore rocati yama ñna. Riniama. Sĩama.

²² Manojõ cõtĩrã ñabojarãti rocati yama ñna. Gãjire gajeoni ƚoama. Ñeñarise ñajediro yama ñna. Rũoama. Dios ñ rotirisere cũdibeamã ñna. Gãjerãre ti tudiamã. Gãjerãre bũsituamã ñna. Ñna gajeoni rãca, “No yiya mana ña gũã”, yama ñna. “Gãjerã rẽtoro masirã ña gũã”, yama ñna. Ito yicõri queno tũoĩabiticõri rocati yama ñnaõna.

²³ Adi ñeñarise ñajediro yama ñna, ñna ya usijũ ñeñaro iti tũoĩajare, yiyijũ Jesũs ñnare.

*Gaje maso Jesure iso tũorũnũ sũyare gaye
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Itijũna wacõri Tiro wame cõtĩri cũto tũ ejayijũ Jesũs. Ito ejacõri wi sãjayijũ ñ. Masa ñna masibeto eja ãmoyijũ Jesũs. Ito bajibojarocati masicõyijarã ñna.

²⁵ Ito bajiri sĩgõ Jesũs ñ ejare gaye masiyijo. Iso ñayijo rũmã sãñagõ jaco. Ito bajiri Jesũs tũ wadicõri iso ya rijomunigãna ñini rũjũyijo iso, Jesũs riojo.

²⁶ Judio masagõ meje ñayijo iso. Sirofencia gago ñayijo iso. Jesũs tũ ejacõri ñre josayijo: “Yũ maco iso ya usijũ rũmã sãñagõ ñamo. Ito bajiri iso ya usijũ rũmã sãñagũre bucõãña mũ”, yiyijo iso Jesure.

²⁷ Ito yija ado bajiro gotiyijũ Jesũs isore:

—Cajero judio masare ejabũasũocũja yũ, yiyijũ Jesũs. Gũã masa riojũajũ yũ mũre ejabũaja, rĩacare najuro ãmacõri yaire ecado bajiro bajia, yiyijũ Jesũs isore.

²⁸ Ito ñ yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijo iso:

—Ri ya, y_u ʒ_u m_u. Ito bajibojarocati yaia bare jeoado roca ñarã boca barã yirãji rĩaca ñna queorisere, yiyijo iso.

²⁹ Ito iso yija ado bajiro c_udiyij_u Jesús isore:

—Queno t_uoĩa m_u. Ito bajiri m_u ya wij_u t_udi wasa. Rãmú budigocõami m_u macore ãja, yiyij_u Jesús isore.

³⁰ Iso ya wi t_udi ejacõri caniado joej_u maso iso jesaroca tiyijo iso. Rãmú budigoroj_u ñayijo iso ãja.

T_uobiti b_usibiti yig_ure Jesús ãyisio_ure gaye

³¹ Tiro c_utona wayij_u Jesús. Ito wa r_etayij_u Sidón wame c_utiri c_uto. Ito r_eta wac_uti Decápolis wame c_utiri c_utori c_uni r_etayij_u. Ito r_eta wac_u ejayij_u Galilea wame c_utiritaj_u.

³² Ito ã ñaroca t_uobiti b_usibiti yig_ure ãmi ejayijarã masa. ãre ãmi ejacõri Jesure seniyijarã ñna, t_uobic_ure ã ya ãmo moa jeotoni.

³³ Ito bajiri t_uobic_ure gajeroj_u ãmi wayij_u Jesús. Ito yicõri t_uobic_u ya gãmo gojerij_u ãmo wãsoa sõcõayij_u Jesús. Ito yicõri ãmona ã ya go ide ãmicõri ã ya ñemeroj_u moaãayij_u b_usibic_ure.

³⁴ Ito yicõri macãrucõro_u ti m_uocõri _usi ãmiyij_u Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyij_u ãre:

—Efata, yiyij_u Jesús. “Gãmoru t_uoya ãja”, yireoni ñayij_u iti griego ocana.

³⁵ Ito ã yirocati t_uobic_u ñabojar_uti t_uocoayij_u ãja. Ito yicõri ã ya ñemero c_uni quenacoayij_u ãre ãja. Ito bajiri b_usicoayij_u ã b_usibic_u ñabojar_u.

³⁶ Ito yija ado bajiro masare gotiyij_u Jesús: “Gãjerãre goti bato yibesa m_uã”, yiyij_u Jesús ñnare. Ito ã yibojarocati masa jãjarãre goti batoyijarã

Jesús ï masiro robo ï yirisere. “Gotibesa”, ï yibojarocati bato busa masare goti bato wayijarã ïna.

³⁷ Ito bajiro Jesús ï yija ti wanucõri, ado bajiro yiyijarã ïna:

—Jeyaro ï yirise quenasacõa, yiyijarã masa. Tõomenare cuni ïna tuoroca, busimenare cuni ïna busiroca yami Jesús, yiyijarã masa.

8

Cuatro mil ñarãre Jesús ï ecare gaye (Mt 15.32-39)

¹ Iti rumari mucana tãdi jãjarã masa minijuayijarã Jesús tujã. Jesús tã ïna ñaroca riti bare jedicoayijã ïnare. Ito bajiri ï rãca riasotirãre jicõri ado bajiro yiyijã Jesús:

² —Ãna masare ti maia yã. Udia rumã tujã yã rãca ïna ñaroca. Ito bajiri bare ma ïnare.

³ “Bamenati wasa”, ïnare yã yija, ma gudarecoti boga quedirãji ïna. Coriarã sõjã wadiana ñarãji, yiyijã Jesús ï rãca riasotirãre.

⁴ Ito ï yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ï rãca riasotirã:

—Masa ñaro meje ñajare no bajiro masare bare eca masiado ma, yiyijarã ïna Jesure.

⁵ Ito ïna yija seniãayijã Jesús ïnare:

—¿Nocõ jaje naju rucõati mña? yiyijã Jesús ïnare.

—Jua ãmojeno najurori ña, yiyijarã ïna.

⁶ Ito yija jacajã masare ruji rotiyijã Jesús. Ito yicõri jua ãmojeno naju ñarisere ãmi rucoyijã Jesús. Itire rucocõri ado bajiro yiyijã Jesús: “Queno ya

m̄”, yiyij̄m̄ Jesús Diore. Ito yicōri naju igata batocōri ī rāca riasotirāre īsiyij̄m̄ Jesús. Īnaj̄m̄a masa jeyarore batoyijarā ĩja.

⁷ Ito yicōri wai cani jabeto r̄m̄coyijarā ĩna. Waire r̄m̄cocōri, “Queno ya D̄ios m̄”, yiyij̄m̄ Jesús m̄cana. Ito yicōri ī rāca riasotirāre bato rotiyij̄m̄ Jesús.

⁸ Masa ñarocōti ba jediyijarā. S̄ḡũ r̄m̄yabeto yaji quenaro ñayijarā ĩna. Īna ba r̄m̄arise āmicōri j̄m̄a āmojeno jib̄ari dajoyijarā ĩna.

⁹ Itij̄m̄ Jesús rāca bana cuatro milcō ñayijarā masa. Īna ba t̄ioja bero ĩnare ware gotiyij̄m̄ Jesús.

¹⁰ Ito bero cumaj̄m̄ s̄ajayij̄m̄ Jesús ī rāca riasotirā rāca. Cuma s̄ajacōri Dalmanuta sitaj̄m̄ wayijarā ĩna.

*“Tiyamani ĩoña ḡm̄are”, ĩna yire gaye
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)*

¹¹ Ito Jesús ī ejaja t̄m̄ocōri, ī rāca b̄m̄sirona ī t̄m̄ ejayijarā fariseo gaye t̄m̄oīarā. Ī wisajaro yirona ĩre seniñayijarā ĩna. “D̄ios cōar̄m̄ ñami ĩ”, ḡm̄a yitoni, tiyamani m̄ ĩore āmoa ḡm̄a”, yiyijarā ĩna Jesure.

¹² Ito bajiro ĩna yija t̄m̄ocōri, b̄m̄to usi āmiyij̄m̄ Jesús. “Teoro yama ȳre”, yiroc̄m̄ ito bajiro usi āmiyij̄m̄ ĩ:

—¿No yija āna masa tiyamani yi ĩo rotiatī ĩna ȳre? yiyij̄m̄ Jesús. Riti m̄are gotia ȳ. Tiyamani yi ĩobic̄m̄a ȳm̄ masare, yiyij̄m̄ Jesús ī rāca riasotirāre.

¹³ Ito yicōri masare cū wayij̄m̄ Jesús. M̄cana t̄m̄di cumaj̄m̄ s̄ajacōri, itajura gaje d̄m̄aj̄m̄a j̄e wayijarā ĩna.

*Fariseo gaye t̄m̄oīarā ya naju wadare gaye
(Mt 16.5-12)*

14 Jesús rãca riasotirã bare ãmi ware ãcabojayijarã. Ito bajiri ñna ya cumajũ naju jabetacã ñayijũ.

15 Ito yija ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare:

—Fariseo gaye tũoñarã ya naju wadarise uco gaye queno tũo masiña mũa. Herodes ñ gaye cãni queno tũo masiña, yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre.

16 Ito bajiro Jesús ñ yija tũocõri, ñnamasi gãmeri bũsiyijarã:

—Mani naju rũcobejare ito bajiro bũsiami Jesús, yiyijarã ñna.

17 ñna bũsirise masicõyijũ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ñ ñnare:

—¿No yija, “Naju ma”, yati mũa? yiyijũ Jesús ñnare. ¿Yũre masibeati mũa maji? ¿Mũa ya uisijũ tũo masimena ña mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

18 Mũare cajea ñabojarocati ti masibeati mũa. Ito yicõri gãmoru ñabojarocati tũo masibeati mũa. ¿Yũ masiro robo yũ yirisere masibeati mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

19 ¿Co dũjamocõ najurori cinco mil masa ñarãre yũ bare ecaja bero rũyarise nocõ jibũri dajocati mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

Ito ñ yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijarã ñna:

—Doce jibũri dajocũ gã, yiyijarã ñna.

20 —Siete najurori cuatro mil masa ñarãre yũ batoja, ñna ba rũare, ¿nocõ jibũri dajocati mũa? yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre.

—Siete jibũri dajocũ gã, yiyijarã ñna.

21 Ito yija ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—¿Tũo masibeati mũa maji? yiyijũ Jesús.

Betsaida gagũ cajea macũre Jesús ñ yisioire gaye

22 Ito bero Jesús ãre sɔyará rãca Betsaidajɔ ejayijɔ. Ito ãna ejaroca cajea macɔre ãmi ejayijará masa Jesús tɔ. ãre josayijará ãna cajea macɔre ã moaãtoni.

23 Ito yija cajea macɔ ya ãmo ñiacõri ãre tãa wayijɔ Jesús iti cuto sõjɔa busacã. Ito yicõri ã ya go idena cajea macɔre ã ya cajea moaãyijɔ Jesús. Ito yicõri ado bajiro ãre seniãayijɔ: “¿Ruyuati jabeto?” yiyijɔ Jesús cajea macɔre.

24 Ito bajiro ã yija cajea tibicɔ tisɔoyijɔ jabeto. Ito bajiri ado bajiro cɔdiyijɔ ã:

—Tia yɔ jabeto. Ito bajibojarocati masare yɔ tija, yucɔ wãrero bajiro baja, yiyijɔ ã.

25 Ito yija Jesús mɔcana tɔdi moaãa quenoyijɔ ã ya cajeare. Ito ã yija bero queno ticoayijɔ ãja. Ñajediro queno ruyuyijɔ ãre ãja.

26 Ito yija Jesús ado bajiro gotiyijɔ ãre:

—Mɔ ya wijɔ tɔdi wasa. Cutojɔ cɔni sãja wa yibeja. Ito yicõri gãjerãre cɔni goti bato yibeja, yiyijɔ Jesús ãre.

Dios ã cõarɔ ñami Cristo, yi Pedro ã goti quenore gaye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27 Ito ã yija bero ã rãca riasotirã rãca wayijɔ Jesús, Cesarea Filipino wame cutiri cuto tɔ. Ma ãna warojɔ ã rãca riasotirãre ado bajiro seniãayijɔ Jesús:

—¿No bajiro yati masa yɔre ãna tija? “¿Ñimɔ ñati ã?” ãna seniãaja, ¿no bajiro cɔdiati gãjerã? yiyijɔ Jesús ã rãca riasotirãre.

28 Ito ã yija:

—Ado bajiro yama masa mɔre: “Juan masare idé guri masɔ ñami”, yima. Gãjerã ãna yijama, “Elías

ñami”, yima ñna. Gãjerã ñna yijama, “Diore goti ñsiri masu ñami”, yima ñna, yiyijarã ñna Jesure. Ito yija ado bajiro ñnare seniñayijũ Jesús:

²⁹ —¿Mũama, ñimũ ñami, yati mũa yũre? yiyijũ Jesús.

Ito ñ yija ado bajiro cadiyijũ Pedro ñre:

—Mũti ña Cristo, Dios ñ cõarũ, yiyijũ ñ Jesure.

³⁰ Ito bajiro ñ yija tũocõri:

—Gãjerãre goti batobesa mũa, yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre.

*Yũre sñarã yirãji, Jesús ñ yire gaye
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)*

³¹ Ito yija Jesús ado bajiro ñnare riasosũoyijũ:

—Yũti ña Masa Rñjorũ. Bũjato tõbũjagu yigũja yũ. Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri bũcũrã cãni, “Dios Macũ meje ña mũ”, yirã yirãji ñna yũre. Ito yicõri yũre sñarã yirãji. ñna sñaja, godacoagu yigũja yũ maji. Godabojagũti udia rũmũ bero mũcana tũdi catigu yigũja yũ, yiyijũ Jesús ñnare.

³² Ito bajiro ñnare gotigũ quenaro gotiyijũ Jesús. Itire ñ bũsija tũocõri, ricati ñmi wayijũ Pedro Jesure. Ito yicõri, “Yibesa mũ itire”, yĩ tudiyijũ Pedro Jesure.

³³ Ito ñ yija tũocõri, jũda rũgũyijũ Jesús. Ito bajiro yicõri ñ rãca riasotirãre tiyijũ Jesús. Ito yicõri ado bajiro oca sẽorise rãca gotiyijũ Jesús Pedrorẽ:

—Rũmũa uju Satanás wame cũtigũ bajiro bũsia mũ, yiyijũ Jesús ñre. Yũ rãca ñabesa mũ. Wasa mũ. Dios ñ tũoñaro bajiro meje tũoña mũ. Masa ñna tũoñabojaro bajirojũ tũoña mũ, yiyijũ Jesús Pedrorẽ.

34 Ito yija ĩ rāca riasotirā, gājerāre cuni jimioyijũ Jesús. Ito yicōri ado bajiro gotiyijũ ĩ:

—Sīgũ yũre ĩ sũya āmoja, ĩ ye ñaroti tũoĩabiticōri yũjũare tũo mai sũyagũ yiguĩji. Yucũ gajagũ robo bajiro tũbũjabojagũti yũre riti sũyagũ yiguĩji ĩ.

35 No ĩ catirise maibojagũti godagũ yiguĩji. Ito bajibojarocati yũre tũorũnũgũ, yũ oca ĩ gotija tũo junisinicōri ĩna sĩagũama catitĩñare gaye bũjagũ yiguĩji.

36 Sīgũ adi macārũcũrojũ gajeoni jeyaro ĩ bũjabojaja, ĩ ya usi jeame ũjũrojũ iti waja, ĩ ya gajeoni ĩ bũjabojare ñe waja ma.

37 Ñe mani ya usi rēto busaro waja cutirise manoja. Catirāti Dios rāca mani oca quenoja quena. Mani godaja bero ĩ rāca oca quenore manoja ĩja.

38 Adi rũmũri gāna ñeñaro yiri masa ñama. Ito yicōri Diore tũorũnũrā meje ñama ĩna. Ito bajiri, “Jesure rũcũbũogũ ña yũ”, yi tũoĩa bojjobesa ĩna tiro riojo. Ito yicōri ñe bojore mano yũ oca gotija quena. No yũre masigũ ñabojagũti yũre ĩ bojoja, ito yicōri yũ oca masibojagũti ĩ bojoja, yũ tũdi ejari rũmũ ito bajiroti ĩre bojogũ yigũja yũ cuni. Yũ Masa Rĩjorũ ñacōri yũ Jacũ Dios ĩ busurisena tũdi ejagũ yigũja yũ. Ito yicōri ĩ ñaro gāna ángel mesa rāca ejagũ yigũja yũ, yiyijũ Jesús.

9

1 Ito yija gaje goti remoyijũ Jesús ĩnare:

—ĩre tũorũnũrāre Dios ĩ miojuja, ĩ masirisena miojugũ yiguĩji. Riti mũare gotia yũ. Mũa coriarā adijũ ñarā mũa godaroto riojũa ito bajiro ĩ yisũoja tirā yirāji mũa, yiyijũ Jesús ĩnare.

*Ĩna tiro riojo Jesús ĩ godo wedire gaye
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

² Co ãmojeno ãmari bero Pedro, Santiago ito yicõri Juanre cãni ãmi wayijũ Jesús ãmari tãria joejũ. Itojũ ĩna ejaroca ĩna tiro riojo Jesús ĩ ya rio gajero bajiro godo wediyijũ.

³ ĩ ya yutabuju bũto bũsa botiyijũ. Ito yicõri yoyijũ ĩ ya yutabuju. Ëmũa bueri botiro bajiro botiyijũ. Saya coere rẽto bũsaro botiyijũ ĩ ya yutabuju.

⁴ Ito ĩna tiroca Elías ñayorũ, ito yicõri Moisés ñayorũ cãni goaĩoyijarã Jesús tũ. Ito bajiri Jesús rãca ĩna bũsija tiyijarã ĩna.

⁵⁻⁶ Itire ticõri bũto gũiyijarã Pedro mesa. Bũto gũicõri queno tũoĩa masibisijũ Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Tũoya yũ Ëjũ mũ. Gũa adoju ñaja quenasacõa. Mũare wi meni ĩsirũja gũa. Mũare co wi, Moisésre gaje wi, ito yicõri Elíasre gaje wi meni ĩsirũja gũa, yiyijũ Pedro Jesure, queno tũoĩabiticõri.

⁷ Ito yija ide buere ruji ejacõri Jesús, Moisés ito yicõri Elíasre cãni gũmayijũ. Ito yicõri bueri watoju oca ruyuyijũ:

—Ãni, yũ Macuti ñami. ĩre maisacõa yũ. ĩre queno tũoya mũa, yi ruyuyijũ oca.

⁸ Ñajasaroti, ti batocõri Jesure riti tiyijarã ĩna. Gãjerãma ruyubisijarã ĩja. Jesús sĩgũti ñayijũ ĩna rãca.

⁹ Ito yija tãria joe ñana roja wayijarã ĩna udiarãti Jesús rãca. ĩna roja waroca ado bajiro rotiyijũ Jesús ĩnare:

—Īijũ mũa tigore gãjerãre gotibeja. Yũ ña Masa Rĩjorũ. Godacõri mũcana tũdi catigũ yigũja yũ. Yũ

tudi catiroto riojua mua tigare gajerãre gotibeja maji, yiyijua Jesús ñare.

10 Ñre queno tuocõri gajerãre gotibisijarã ña. Ito bajibojarocati ñamasiti gãmeri seniñayijarã:

—¿Ñe yireoni ñati? “Godacõri mucana tudi catigua yigujua yu”, yire, yiyijarã ña.

11 Ito bajiri Jesure seniñayijarã ña:

—¿No yija, “Cristo ejaroto riojua ejaigua yiguñi Elías”, yati judio masa rotirise riasori masa? yiyijarã ña Jesure.

12 Ito ña yija tuocõri:

—Riti ña. Elías ñayoru robo bajigua cajero ejasogua yiguñi. Jeyaro quenorocu ejaigua yiguñi ñ. Ito bajibojarocati yu Masa Rïjoru ñagũ quenabeto junirise bujagua yigujua. Ito yicõri masa yure rucubumenaji. Dios oca tuti ucagore bajiroti yure rëtaru yiroja.

13 Riti mure gotia yu. Elías ñayoru robo bajigua iti rumuti ejacoaquĩ ñja. Ito bajibojarocati masa ña amoro bajiroti ñeñarise yicã ña ñre. Dios oca tutijua ucagore bajiroti rëtaçu Elías robo bajigure, yiyijua Jesús ñare.

*Rũmã sãñagũre rãmũre Jesús ñ bucõare gaye
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)*

14 Ito yija gajerã ñ rãca riasotiri masa tu tudi ejayijua Jesús. Itoju ejaçõri ñ rãca riasotirã tu masa jãjarã ña ñaja tiyijua Jesús. Ito yicõri judio masa rotirise riasori masa ñ rãca riasotiri masa rãca ña gãmeri busija ti ejayijua Jesús.

15 Jesús ñ ejaça ticõri, buto wanuyijarã ña. Ito bajiri ñ tu ãmaquedi wayijarã senirã warã.

16 Ñ tu ña ejarocati seniñayijua Jesús ñare:

—¿Ína rãca ñeonire gãmeri busiri mña? yiyijũ Jesús ñare.

17 Ito ñ yija tuocõri, masa watojũ sîgũ ado bajiro cãdiyijũ Jesure:

—Tuoya riasogũ mũ. Yũ macũ ñ ya usijũ rũmũ sãñagũ ñami ñ. Ito yicõri busibicũ ñami ñ yũ macũ. Ito bajiri ñre mũ tũjũ ãmi wadibũ yũ.

18 Yũ macũ ya usijũ sãjacõri ñ quedi quearoca yami rũmũ. Ito yicõri yũ macũ ya risere somo jairo budia. Guji cãni canamucõri rujũ cãni tutua jedicoami ñ. Nocõ mejeti rũmũ ñ ejajare ito bajiroti baji ñami yũ macũ. “Yũ macũ ya usijũ rũmũ sãñagũre bucõaña”, yibojabũ yũ mũ rãca riasotirãre. Rũmũre bucõa masibeamã ñna, yiyijũ ñ Jesure.

19 Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesús:

—Yũre tuorũnumena ñna mña maji. Yoari mña rãca ñaboja yũ. Ito bajibojarocati yũre tuobea mña maji, yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre. Yũ tũ ãmi waya macuacãre, yiyijũ Jesús.

20 Ito ñ yija tuocõri, Jesús tũjũ ãmi wayijarã ñre. Jesure ticõri macuacã ñ cõ quedioca yiyijũ rũmũ. Ito bajiri jacajũ quedi queacõri tunu cũñayijũ macuacã. Ito yicõri ñ ya rise somo budiyijũ ñre.

21 Ito yija Jesús senĩayijũ macuacã jacũre:

—¿Nocõ rodori tũjati mũ macũ ito ñ bajiroca? yiyijũ Jesús ñre.

Jesús ito ñ yija tuocõri, ado bajiro cãdiyijũ ñ:

—Jaibicũacã ñagũjuti ito bajisucũ yũ macũ.

22 Coji meje jeamejũ ñre queo tĩayijũ rũmũ. Ito yicõri ide ñarijũ cãni ñre queo roayijũ rũmũ yũ macũre sãrocũ. Mũ guare ejabũã ãmojama, guare ti maicõri guare ejabũaya mũ, yiyijũ ñ Jesure.

23 Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ñre:

—M_u y_ure t_uojama, ñe_ua b_uto j_osarise m_on_oja, y_iy_ij_u J_es_us ĩre.

²⁴ Ito ĩ y_ija t_uoc_ori, ad_o b_aj_iro c_ud_iy_ij_u ĩ:

—“Y_u mac_ure y_isio masigu_uji J_es_us”, y_i t_uo_ua y_u. Ito b_aj_iri b_uto b_usa y_u t_uot_on_i, y_ure e_ja_bu_ua y_a m_u, y_i b_us_iy_ij_u ĩ awas_ure r_uca J_es_ure.

²⁵ ĩ awas_uja t_uoc_ori, j_ujar_u b_usa min_ijuay_ijar_u masa J_es_us t_uj_u. Ito b_aj_ija t_ic_ori, ad_o b_aj_iro r_um_ure oca s_eoro b_us_iy_ij_u J_es_us:

—T_uoya r_um_u m_u. Masa ĩna b_us_ibitiroca, ĩna t_uobitiroca c_uni y_a m_u. Ito b_aj_iri mac_uac_u y_a u_sire budigo rotia y_u m_uare. Ito y_ic_ori m_ucana t_udi ĩre s_uj_ubesa m_u, y_iy_ij_u J_es_us r_um_ure.

²⁶ Ito ĩ y_iroca r_um_u awas_uc_ori mac_uac_u ĩ c_o quediroca y_iy_ij_u ĩ. Ito y_ic_ori ĩ y_a u_sij_u s_uñ_ubojar_u budigocoay_ij_u ĩja. ĩ budigorocati c_og_u b_aj_iro b_ajicoay_ij_u mac_uac_u. Ito b_aj_ija t_ic_ori: “C_ocoami”, y_iy_ijar_u masa.

²⁷ Ito ĩna y_ibojarocati J_es_us mac_uac_u y_a *ãmona t_ua w_um_uoy_ij_u ĩre*. Ito ĩ y_irocati r_ug_ocoay_ij_u ĩja.

²⁸ Ito y_ija b_ero w_i s_ujay_ij_u J_es_us. Ito ĩ s_uja waroca ĩre sen_iay_ijar_u ĩna ĩ r_uca r_iasotiri masa:

—¿No y_ija buc_oa masibiti g_ua r_um_ure? y_iy_ijar_u ĩna J_es_ure.

²⁹ Ad_o b_aj_iro ĩnare c_ud_iy_ij_u J_es_us:

—Bamena riti Diore senic_ori, *ãni r_um_u robo b_aj_ig_ure buc_oa masir_uji m_ua*, y_iy_ij_u J_es_us ĩnare.

Y_ure s_iar_u y_ir_uji, m_ucana J_es_us ĩ t_udi gotire gaye (Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Itij_una way_ijar_u ĩna J_es_us ito y_ic_ori ĩ r_uca r_iasotir_u c_uni. Galilea sita ĩna wa r_etaroca ĩ r_uca

riastotirãre riasoyijũ Jesũs. Ito bajiro ãnare ã riaso ãnarijũ masa ãna masire ãmobisijũ Jesũs.

—Yũ ãna Masa Rĩjoru. Yũre ãniacõri sãrã yirãji masa. Godacoagu yigũja yũ. Ito bajibo jaguti udiã ramũ bero tãdi catigu yigũja yũ macana, yiyijũ Jesũs ãnare.

³² ã gotirisere queno tũo masibisijarã ãna. Ito yicõri bũto Jesure seniãa gũiyijarã ãna.

*¿Ñimũ ãnati ãnasagu ãnarocu? ãna yi seniãare gaye
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

³³ Itijũna wana Capernaumjũ ejayijarã ãna. Itojũ ejacõri wi sãjayijarã ãna. Iti wijũ sãjacõri, ado bajiro ãnare seniãayijũ Jesũs:

—¿Ma wadirã ãneonire gãmeri busiri mũa? yiyijũ Jesũs ãnare.

³⁴ Jesũs ã seniãaja tũobojarãti cudibisijarã ãna. “¿Ñimũ ãnaguĩjida ãnasagu mani wato?” yi gãmeri busiyijarã ãna majũ wadirã. Ito bajiri Jesũs ã seniãaja cudibisijarã ãna ãja.

³⁵ ãna cudibejare rujijijũ Jesũs. Ito bajiro yicõri ã rãca riasotirãre jimio jeocõyijũ Jesũs:

—Sĩgũ ãnasagu ã ãna ãmoja, “Ñasabicũ ãna yũ”, yi tũoĩagũ yiguĩji ã. Ito yicõri masa jeyarore moã ãsigũ yiguĩji, yiyijũ Jesũs ãnare.

³⁶ Ito yija ãna watojũ macũacãre cũyijũ Jesũs. Ito yicõri macũacãre ãni jeoyijũ Jesũs. Ito bajiro yicõri ãnare ado bajiro gotijijũ:

³⁷ —No yũre rũcũbuogu ãni macũacãre boca ãmigũti, yũre boca ãmigũre bajiro yami ã. No yũre boca ãmigũti yũ sigũre meje boca ãmiguĩji. Yũre cõarũre cũni boca ãmiami, yiyijũ Jesũs.

Manire tɔo tudibicɔ ɪ ñaguŋji mani baba, Jesús ɪ yire gaye

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ito yija ado bajiro gotiyijɔ Juan Jesure:

—Gɔare riasogɔ, tɔoya mɔ. Mɔ wamena sɔoriti rãmare bucɔagũre ticɔ gɔa. ɪ mani rãca ñagũ meje ñajare, “Yibesa”, yicɔ gɔa ɪre, yiyijɔ Juan Jesure.

³⁹ Ito ɪ yija tɔocɔri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús:

—Queno yami ɪ. Ito bajiri ɪre rēobesa, yiyijɔ Jesús. Sīgũ yure rãcɔbɔocɔri tiyamani ɪ yi ɪoja bero ñeñarise bɔsitubiquŋji yure.

⁴⁰ Ito bajiri manire tɔo tudibicɔ ɪ ñaguŋji mani baba.

⁴¹ Riti mɔare gotia yɔ. Dios ɪ cɔarɔ Cristo ña yɔ. Ito bajiri yɔ ñarã mɔa ñajare gãji mɔare ide ɪ ɪoja ticɔri, wanɔgũ yiguŋji Dios. Ito bajiri mɔare queno ɪ yijare ɪre waja yigɔ yiguŋji Dios, yiyijɔ Jesús ɪnare.

Ñeñaro mɔa yi ɔyaja guijorise ña, yi Jesús ɪ riasore gaye

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Ito yija ɪ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijɔ Jesús:

—No macɔacã yure tɔorɔnɔsɔogure ñeñaro yiroca gãji ɪ yija, ɪre bɔto waja senigũ yiguŋji Dios. Quenogorama ito bajiro yigure ɪ ya ãmɔmajɔ gũtagã jajoca sia yocɔri riaca ɔcarojɔ rucɔaja quenaroja, yiyijɔ Jesús ɪnare.

⁴³ “Mɔa ñeñaro yirise jidicãña mɔa”, yirocɔ ado bajiro gotiyijɔ Jesús ɪnare: Mɔa ya ãmona ñeñarise mɔa yija itire jatacɔña. Manire co dɔja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jɔa ãmo, ãmo cɔtirã

ñabojarãti jeame ãjurojã mani waja rêto busaro quenabeto yiroja.

⁴⁴ Itojã jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumã ruyabeto rujure barã yirãji becoa.

⁴⁵ Mũa ya gubona ñeñarise mũa yija itire cani jat-acõña. Manire co dũa gũbo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jũa gũbo, gũbo cutirã ñabojarãti jeame ãjurojã mani waja rêto busaro quenabeto yiroja.

⁴⁶ Itojã jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumã ruyabeto rujure barã yirãji becoa.

⁴⁷ Mũa ya cajeana ñeñarise mũa yija itire ru-acõña. Manire co dũa cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jũa cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ãjurojã mani waja rêto busaro quenabeto yiroja manire.

⁴⁸ Itojã jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumã ruyabeto rujure barã yirãji becoa, yiyijã Jesús ñnare.

⁴⁹ Mani jea waja, iti juniro bajiro tõbujarã yirãji Diore tuorũnamena.

⁵⁰ Quenarise ña moa. Ito bajibojarocati moa ocarise iti jedija mucana tãdi ocabetoja ñja. Ito bajiri waja mano bajiroti ñaroja moa ñja. Ito bajiri moa queno ocarise bajiro bajirã ñaña mũa. Ñe oca manoti ñaña mũa. Ito yicõri sīgũ robo bajiro tuõia ñaña mũa, yiyijã Jesús ñ rãca riasotirãre.

10

*Manojore jidicãre ma, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

¹ Capernaumjɛ ñacōri Judea sitajɛ wayijɛ Jesús. Ito ejacōri Jordán wame cɛtirisa boejɛajɛ wayijɛ Jesús. Itojɛ masa jǎjarǎ minijuayijarǎ mɛcana Jesús rǎca. Īna ejaja ticōri, ĩnare riasoyijɛ Jesús ĩ yisotiro bajiroti.

² Jesús masare ĩ riaso ñaroca ĩ tɛ ejayijarǎ fariseo gaye tɛoĭarǎ. Jesús ĩ tɛo wisajaro yirona ado bajiro ĩre seniĭayijarǎ ĩna:

—¿Īmɛgǎ ĩ manojore cōaja, ñeñarise ñati iti? yiyijarǎ ĩna Jesure.

³ Ito ĩna yija ado bajiro cɛdiyijɛ Jesús:

—¿No bajiro mɛare rotiyijari Moisés ñayoru? yiyijɛ Jesús ĩnare.

⁴ Ito ĩ yija tɛocōri, ado bajiro cɛdiyijarǎ ĩna:

—Ado bajiro gotiyijɛ Moisés ñayoru: “Sĭgǎ manojore ĩ cōa āmoja papera ucarɛja. ‘Yɛ manoyo te ñamo. Ito bajiri isore cōagǎ ya yɛ’, yire papera uca tĭocōri, isore cōagǎ yiguĭji ĩ”, yiyijɛ Moisés ñayoru, yiyijarǎ fariseo gaye tɛoĭarǎ Jesure.

⁵ Ito ĩna yija tɛocōri, ado bajiro yiyijɛ Jesús:

—Mɛa ya ɛsijɛ tɛo terǎ mɛa ñajare manojore cōare gaye rēobisijɛ Moisés.

⁶ Jane mejeɛ cajero masare rujeosɛogɛ ũmɛgǎ ito yicōri romiore cɛni rujeoyijɛ Dios.

⁷ Ito bajiri manoyo bɛjacōri ricati ñagǎ yiguĭji ũmɛgǎ ĩ manoyo rǎca. Ito bajiri jacɛsabatia tɛ bɛtogoroama ñasabiquĭji ĩ ĩja.

⁸ Ito yicōri manoyo rǎca jǎarǎ ñabojarǎti sĭgǎre bajiroti ñarǎji ĩna. Ito bajiri jǎarǎ meje ñarǎji. Sĭgǎ bajiroti ñacōrǎji ĩna ĩja.

⁹ Manojore ãmo siaja bero sîgũre bajiroti ñama ñna, Dios ï tiro riojo. Ito bajiri manojore cõare ma ñja, yiyijũ Jesús ñnare.

¹⁰ Wijũ sãja wacõri Jesure ï gotirisere seniñayijarã ñna ï rãca riasotiri masa.

¹¹ Ito ñna yijare ado bajiro cãdiyijũ Jesús:

—No manojore cõagũ quenabeami. Ito yicõri gajeo ï manajo cõtija rocati yigũ bajiro yami ï. Cajero ï manajo cõtisũogore ñeñaro yigũ yami ïocũ.

¹² Ito bajiroti romio cuni, iso manũjure cõagõ quenabeamo. Ito yicõri gãji iso manũju cõtija rocati ajego bajiro yamo iso. Cajero iso manũju cõtisũogũre ñeñaro yigo yamo iso, yiyijũ Jesús ñnare.

*Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ï yire gaye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)*

¹³ Rĩacare tũa wadiyijarã masa Jesús tũju. Rĩacare ï moañare ãmoyijarã masa. Ito bajiro ñna yija ticõri, ado bajiro yiyijarã Jesús rãca riasotiri masa:

—Jesure usirioro yibesa mũa, yiyijarã ñna masare.

¹⁴ Itire ticõri junisiniyijũ Jesús. Ito bajiri ï rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Rĩacare rẽobesa, yũ tũ wadijaro ñna. Rĩaca ñnama yũre queno tũorũnrã. Ñna robo yũre queno tũorũnrãre ï rotirojũ miojugũ yiguñji Dios.

¹⁵ Riti mũare gotia yũ. Rĩaca queno cãdi ãmoama Dios ï rotirisere. No rĩaca ñna cãdiro bajiro cãdibicũ Dios ï rotirojũ ejabiquñji, yiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

¹⁶ Ito yicõri rĩacare ãmi jeoyijũ Jesús. Ito bajiro yicõri ï ya ãmona ñnare moa jeoyijũ. Ito yicõri: “Queno yijaro Dios mũare”, yiyijũ Jesús rĩacare.

Gajeonire bũto maisabeja quena, Jesús ï yire gaye

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Itijuna Jesús ï wasorocati ï tujũ ãmaquedi ejayijũ ãmũgũ. Jesús riojo ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyijũ ï:

—Tũoya Riasogũ mũ. Quenagũ ña mũ. Dios rãca catitĩña ãmoa yũ. ¿No bajiro yigũti yũ Dios rãca catitĩñarocũ? yiyijũ ï Jesure.

¹⁸ Ito ï yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesús:

—¿No yija, “Quenagũ ña mũ”, yati mũ yũre? Dios sĩgũti ñami quenagũ.

¹⁹ Dios ï rotirisere masia mũ. Ado bajiro gotia iti: “Masare sĩabesa. Manajo cãtigũ gajeo rãca ajebesa. Rinibesa. Gãjire bũsitubesa. Gãjerãre rũobesa. Mũ jacũ, mũ jacore cãni queno rũcũbũoya”, yi gotia Dios oca. Itire masia mũ, yiyijũ Jesús ïre.

²⁰ Ito ï yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ:

—Tũoya Riasogũ mũ. Dios ï rotirisere masicõri mamũ ñagũjũti queno cãdicũ yũ, yiyijũ ï Jesure.

²¹ Ito ï yija tũocõri, ïre ti maiyijũ Jesús:

—Coji gaye mũ yiroti rũya maji. Mũ ya gajeoni gãjerãre ïsi jeocõña. Iti waja bũjacõri bojoro bũjarãre ïsiña. Mũ ito yija ãmacũjũ Dios tũ ejacõri jairo waja bũjagũ yigũja mũ. Ito bajiri yũ gotirisere cãdiya. Ito yicõri yũ rãca waya, yiyijũ Jesús ïre.

²² Ito bajiro Jesús bũsija tũocõri, bojori bũjayijũ ï. Gajeoni jaigũ ñacõri itire bũto maiyijũ ï. Ito bajiri Jesús bũsire tũocõri bojori bũjagũti wayijũ ï.

²³ Ito yija Jesús ï rãca riasotirãre ti batocõri ado bajiro bũsiyijũ:

—Gajeoni jairãre josari ñaro yiroja Dios ï rotirojũ ña ejaroto, yiyijũ Jesús ïnare.

24 Ito bajiro ï yija tucõri, ucayijarã ï rãca riasotiri masa. Ito bajiri mcana ñnare goti remoyijm Jesús:

—Tucoya ym rãa ma. Gajeonire riti tuoñarãre josari ñaroja ñnare Dios ï rotirojm ñna ejaroto.

25 Gawa jota gojere camello ï rãta wa amobojaja josari ñaroja ñre. Ito bajibojarocati gajeoni jaigm Dios ï rotirojm ï wa amobojaja josari busa ñaroja ñre, yiyijm Jesús ï rãca riasotirãre.

26 Ito bajiro ï busija tucõri, buto oca jaiyijarã ñna. Ito bajiri ñnamasiti gãmeri seniñasucoyijarã:

—Riti ï yijama, sigũ Dios tã ejabiquñji, yiyijarã ñna.

27 Ito yija Jesús ñnare ti maicõri, ado bajiro ñnare gotiyijm:

—Masa eja masiado manoja. Josari ñaroja ñnare. Dios sigũti jeyaro masigũ ñnami. Ñejma josarise manoja ñre, yiyijm Jesús ñnare.

28 Jesús ito yija tucõri, Pedro cudiyijm ñre:

—Queno tucoya m. Gma ya gajeonire jidicãcõri mare sũya gma, yiyijm Pedro Jesure.

29-30 Ito ï yija ado bajiro cudiyijm Jesús:

—Riti mure gotia ym. Gãjerãre Dios oca gotirona yure sũyacõri ñna ñnarãre cũ warã yirãji coriarã. ñna ocabajirã, ñna jacm, ñna jaco, ñna rãa ito yicõri ñna ya wesecare cmni cũ warã yirãji ñna yure sũyarona. Ito bajiro yirãji ñna gãjerãre Dios oca goti amora. No yure sũya amocõri ï ñnarãre cũ wacure, queno yigm yiguñji Dios ñre. Jaje wiri, wesecari, ocabajirã, jacosaromia ito yicõri rãa jãjarã ñsigũ yiguñji Dios ñre. Ito bajibojarocati yure sũyacõri quenabeto tõbujagm yiguñji ñ. Ito bajicõri ña catitññare ñsigũ yiguñji Dios ñre.

31 Coriarã adocãta ñasari masa ñabojarãti, ija Dios tũ ejacõri ñasari masa meje ñarã yirãji ñna. Gãjerãma adocãta ñasarã meje ñabojarãti ija Dios tũ ejacõri ñasari masa ñarã yirãji ñna, yiyijũ Jesús ñnare.

*Yũre sãarã yirãji, Jesús ñ yi bũsisũsare gaye
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

32 Jerusalénjũ wara mana wayijarã ñna. Ñ rãca ri-asotirã riojũ wayijũ Jesús. Ito ñre ñna sũya waroca tũoĩa oca jaiyijarã ñna. “¿No yija Jerusalénjũ ñ waja güibeati Jesús?” yi tũoĩayijarã ñna. ñna bero sũyarãma bũto güiyijarã. Masa ñna güija ticõri, ricati ñ rãca riasotirãre goti remosũsayijũ Jesús ñ godaroti gaye:

33—Queno tũoya mũa. Jerusalénjũ warã ya mani. Itojũ Masa Rĩjorũ yũ ñajare yũre ñnarã yirãji masa. Paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masare cũni ñsirona yũre ñnarã yirãji ñna. Ito bajiri yũre boca ãmicõri sĩa rotirã yirãji ñna. “Ñmo ñre sĩaña”, yirã yirãji ñna gawa masare.

34 Ito yicõri yũre aja tudirã yirãji ñna. Yũre go ide eobate gurã yirãji ñna. Yũre bajerã yirãji ñna. Ito yicõri yũre sãarã yirãji ñna. Ito bajibojarocati udia rũmũ bero tũdi catigũ yigũja yũ mũcana, yiyijũ Jesús ñnare.

*Santiago mesa Jesure ñna senĩa ãmore gaye
(Mt 20.20-28)*

35 Ito yija Zebedeo rĩa Juan, Santiago cũni eja rãgũyijarã ñna Jesús tũ:

—Tũoya Riasogũ mũ. “Ado bajiro gũare queno yiyã”, mũre gũa senija mũ cũdire ãmoa gũa, yiyijarã ñna Jesure.

36 Ito ñna yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mua? yiyiju Jesús ñare.

³⁷ —Mu rotiroju gua ejaroca mu rãca guare ruji rotiba mu. Sīgũre mu riojocadujaju ito yicõri gãjire mu gãcodujaju mu ruji rotire ãmoa gua, yiyijarã ña Jesure.

³⁸ Ito ña yija tucõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Mua yure senibojarisere queno tuo masibea mua. Quenabeto yu tuoïaroca yirã yirãji masa yure. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoïa ñemecuti masirã yirãjida mua cuni? yiyiju Jesús ñare.

³⁹ —Ñemecuticõrãji gua, yiyijarã ña Jesure.

Ito ña yija ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riti muare gotia yu. Quenabeto yu tuoïaro bajiroti quenabeto tuoïarã yirãji mua cuni.

⁴⁰ Ito bajibojarocati yu rãca muare ruji roti masibea yu. Yu riojocaduja, gãcoduja cuni Dios sīgũti yu tu rujironare rotigu yiguñji. Itoju rujiado ñare queno ñsigũ yiguñji Dios, yiyiju Jesús ñare.

⁴¹ Ito bajiro ña busija, gãjerã Jesús rãca riasotirã ju dñjamocõ ñarã tuo yijarã. Ito bajiri ñare tucõri Juan, Santiagore cuni junisini tiyijarã ña.

⁴² Ito bajija ticõri, ñare jimioyiju Jesús:

—Wi ujũ sīgũ ña ñaja iti wi gãnare roti masiguñji. Ito bajiroti masa ujũ sīgũ ña ñaja wi ujarãre roti masiguñji ñ.

⁴³ ñare bajiro bajibitiruja muare. Ado roboju baja. Mua wato no ujũ ña ãmogũti gãjerãre moa ñsija quena.

⁴⁴ No ñasagu ña ãmogũti gãjerãre ejabũaja quena. ñare moa ñsiri masu robo bajiroti ñ moa ñsija quena.

⁴⁵ Yu ña Masa Rĩjoru. Masa yure moa ñsijaro yirocu meje wadicu yu adi sitaju. Masare ejabũarocu

wadicu yu. Masare goda ĩsirocū wadicu yu. Ito yicōri ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocū wadicu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

*Cajea macure Jesús ĩyisiore gaye
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)*

⁴⁶ Mucana wacōri Jericó wame cutiri cutoju ejayiju Jesús ĩre sayarā rāca. Iti cutoju Jesús ĩ budiroca ĩ rāca riasotirā rāca, masa gājerā sayayijarā ĩre. ĩna wari ma tu rujiyiju tibicu, Bartimeo wame cutigu. Timeo macu ñayiju ĩ. Gajeoni macu ñari gājerā ĩre queno yitoni buto josayiju Bartimeo.

⁴⁷ Jesús Nazaret gagu ĩ rēta waja tucōri, buto awasāre rāca ĩre jiyiju tibicu:

—Tucoya Jesús mu. David ñayoru janerābatia janami ña mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

⁴⁸ Ito bajiro ĩ yija tucōri, jājarā ĩre tudiyijarā tibicure: “Būsibesa mu”, yiyijarā masa ĩre. Ito bajiro ĩna yibojarocati buto busa awasāyiju mucana:

—Tucoya David janami mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

⁴⁹ Ito bajiro tibicu ĩ yija tucōri, tuja rügūcoayiju Jesús ĩja.

—ĩre jiya mua, yiyiju Jesús masare.

Ito ĩ yija tibicure jiyijarā ĩna:

—Wanu oca seña. Ito yicōri wamu rügūña. Jesús mare jiami, yiyijarā masa tibicure.

⁵⁰ Ito bajiro ĩna yija tucōri, Jesús taju warocu yutabuju joegadore ruacōri bubu queda rügū wayiju ĩ.

⁵¹ ĩ ejaja ticōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mu? yiyiju Jesús ãre.

—Tuoaya Riasogu mu. Yu ya cajea ruyubea yure. Ti ãmoa yu, yiyiju tibicu Jesure.

⁵² Ito yija ado bajiro ãre cudiyiju Jesús:

—Wasa mu. “Jesús yure yisioçõgũ yiguñji”, mu yi tuoñajare mare yisioa yu, yiyiju Jesús tibicure.

Ito bajiro Jesús ã yirocati ticoayiju tibitibojaru ãja. Ito bajiri Jesure suya wayiju ã tibitija bero ticõri.

11

Jerusalénja Jesús ã ejare gaye

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén sõjua busa Olivos wame cutiri turia tu ejayijarã. Itoju jua cuto ñayiju. Betfagé, Betania wame cutiri cutori ñayiju iti turia tu. Ito tu busa ejacõri ã rãca riasotiri masa jũarãre cõayiju Jesús.

² Ado bajiro gotiyiju Jesús ãnare:

—Mani riojo ñari cutoju wasa. Itoju burro macu sia rãgõrure bujarã yirãji mu. Noa masa mja jeaã yia macu ñaguñji maji. ãre õjama. Ito yicõri ãre ãmi wadiba.

³ Gãjerã mare seniñaja: “¿No yirã ãre ãmi wati mu?” ãna yija, ado bajiro cudiba mu: “Mani Uju ãmoami ãre. Ito bajiri ãmi waju gu. Nocõ mejeti jũda cõagũ yiguñji mucana”, yi gotiba, yiyiju Jesús ãna jũarãre.

⁴ Ito ã yija tuocõri, wayijarã ãna. Ito ejacõri maju ãna sia rãgõrure ti bujayijarã ãna. Soje tati rãgõyiju ã. ãre bujacõri õjayijarã ãna.

⁵ Itoju ñarã ãnare ado bajiro seniñayijarã:

—¿No yirona yati mu? ¿No yija burro macure õjati mu? yiyijarã ãna.

6 Ito ñna yija tucõri, Jesús ï rotiado bajiroti cudiyijarã ñna. Ito bajiri itijũ gãna Jesús rãca riasotirãre wa rotiyijarã.

7 Ito yija burro macure ãmi wayijarã Jesús tũjũ. Ito yicõri ñna ya yutabujuri burro macũ joejũ jeoyijarã. Ï tũ ñna ãmi ejarocati burro joejũ maja jeayijũ Jesús.

8 Jãjarã masa ñna ya yutabujuri ruacõri ï riojũ yutabujuri eyocũ yuyijarã ñna. “Gũa Ujũ ña mũ”, yirona ito bajiro yiyijarã masa Jesure rãcũbũorã. Gãjerã mimi caeri jatacõri jidicũ yuyijarã ï cudatoni.

9 Jesús riojũ ãmatũarã cuni ï berojũ sũyarã cuni ruje awasãyijarã masa wanũ quenarã:

—Dios sãgũti ñami quena bũsagũ. Dios Macũ ï cõarũ Ujũ quenagũ ñami ï.

10 Mani ñicũ David ñayorũ ï rotija quena ñayijũ. Ito bajiroti quenari rodo ñaro yiroja mũcana. Dios sãgũti ñami quena bũsagũ, yiyijarã ñna wanũ quenarã.

11 Ito bajiro ñna yiroca riti Jerusalénjũ ejayijũ Jesús. Ito ejacõri Dios ya wi sãjayijũ ï. Jeyaro ti batoyijũ Jesús. Ito bero iti rãioja ticõri, Betaniajũ tũdi wayijũ Jesús ï rãca riasotirã rãca. Jũ gũbojeno ñayijarã ñna, ï rãca riasotirã.

*Higuera rica manigũre Jesús ï rojare gaye
(Mt 21.18-19)*

12 Gaje rũmũ Betaniana wayijarã ñna. Ñna waroca Jesús ñiocõyijũ.

13 Sõjũna higuera wame cutiricũ tiyijũ Jesús. Rãjagũ robo bajiricũ ñacũ higuera wame cutiricũ. Queno jũ cutiyijũ. Ito bajiri tigũ wayijũ Jesús

higuerag_u ricare baroc_u. Ito bajibojarocati higuerag_u t_u ejacōri jū riti bujayij_u Jesús. Rica mañij_u cuma meje ñajare.

¹⁴ Itig_u rica manija ticōri, ado bajiro yiyij_u Jesús itigure:

—M_u ya ricare t_udi bamenaji masa. Rica mano yiroja ñja, yiyij_u Jesús itigure.

Ito bajiro ñ busija t_uoyijarã ñ rãca riasotirã.

Dios ya wij_u niyeru wasoari masare Jesús ñ bucōare gaye

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Jerusalén t_udi ejacōri Dios ya wi sãjayij_u Jesús ñ rãca riasotirã canì. Ito sãja ejacōri ito waja gãme ñarãre bucōayij_u Jesús. Niyeru wasoarãre ñna ya niyeru jeoado tuj_uda queoyij_u Jesús. Ito yicōri buja waja gãmerã ye ñna ya cumurori tuj_uda cōayij_u Jesús.

¹⁶ Ito bajiri Dios ya wij_u gajeoni ãmi wa rotibisij_u ñnare.

¹⁷ Ito yicōri ado bajiro masare riasoyij_u:

—Ñ oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Y_ure rãc_ub_uora wi ñaro yiroja y_u ya wi. Masa jeyaro y_ure busirã yirãji iti wij_u sãjacōri”, yi gotia Dios oca. Ito bajiro m_ua yija riniri masa ñna rudiri wi bajiro godo weoa m_ua Dios ya wire, yiyij_u Jesús.

¹⁸ Ito bajiro Jesús ñ yija t_uocōri, “¿No bajiro ñre sãr_ujati mani?” yi t_uoñayijarã paia ñjarã, judio masa rotirise riasori masa canì. Masa jeyaro ñre riti ñna t_uor_un_ujare, ito bajiro t_uoñayijarã ñna, Jesure güirã.

¹⁹ Rãiocũro ñaroca iti c_uto_ure wayij_u Jesús ñ rãca riasotirã rãca.

Higuera rica manigũ iti siniare gaye
(Mt 21.20-22)

²⁰ Gaje r̃m̃m̃ busuri j̃j̃m̃ m̃c̃cana mana warã higuera wame cutiric̃m̃ t̃m̃ ejayijarã ñna. Ito ejacõri higuera g̃m̃ iti siniaja tiyijarã ñna. Ñe mari c̃m̃ni siniacoayij̃m̃ itig̃m̃ ñja.

²¹ Itocõti Jesús ñ busigore t̃m̃oĩa b̃m̃jayij̃m̃ Pedro:

—Tiya g̃m̃are Riasog̃m̃ m̃m̃. Itig̃m̃are m̃m̃ rojaja bero sinicoayija itig̃m̃ ñja, yiyij̃m̃ Pedro Jesure.

²² Ito ñ yija t̃m̃ocõri, ado bajiro gotiyij̃m̃ Jesús ñ rãca riasotirãre:

—Diore m̃m̃a t̃m̃or̃ñ̃m̃ja quena. “Diore g̃m̃a senija c̃m̃dig̃m̃ yiguĩji”, m̃m̃a yì t̃m̃oĩaja quena, yiyij̃m̃ Jesús ñnare.

²³ Riti m̃m̃are gotia ỹm̃. Diore t̃m̃or̃ñ̃m̃cõri, ñ t̃m̃riare, “C̃m̃nì r̃g̃g̃cõri riaca jajosaj̃m̃ quedi roaya”, m̃m̃a yija ito bajiroti r̃ẽtar̃o yiroja. Diore senicõri, “Ỹm̃ senirise c̃m̃dibiquĩji Dios”, yì t̃m̃oĩabesa m̃m̃a. Diore senicõri, “Ỹm̃ senirise c̃m̃dig̃m̃ yiguĩji Dios”, yì t̃m̃oĩaña m̃m̃a. M̃m̃a ito yijati ito bajiroti r̃ẽtar̃o yiroja.

²⁴ Ito bajiri Diore senicõri: “Ỹm̃are c̃m̃dicãñi ñ”, yì t̃m̃oĩaña m̃m̃a ya ñsina. M̃m̃a ito yijati m̃m̃are c̃m̃dig̃m̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri m̃m̃a ãmorise m̃m̃are ñsigũ yiguĩji ñ.

²⁵ Diore busirãti, gãjerã ñeñaro ñna yirise ãcabojaja quena. Ito bajiro m̃m̃a yijati, mani Jac̃m̃ ñmacũj̃m̃ gag̃m̃ m̃m̃a ñeñaro yirisere ãcabojog̃m̃ yiguĩji ñ c̃m̃ni.

²⁶ Ito bajibojarocati m̃m̃are gãjerã ñna ñeñaro yirisere m̃m̃a ãcabojobeja, mani Jac̃m̃ ñmacũj̃m̃ gag̃m̃ m̃m̃a ñeñaro yirise ãcabojobiquĩji ñ c̃m̃ni, yiyij̃m̃ Jesús ñnare.

¿Ñimũ ã rotijare ito bajiro yati mũ? yi Jesure ãna seniãare gaye

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ito yija bero Jerusalénjũ tũdi wayijũ Jesús ã rãca riasotirã rãca. Itojũ ejacõri Dios ya wi wayijũ Jesús. Ito ã ãna ucurocati ã tũ eja rãgũyijarã paia ɯjarã, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri judio masa buçurã cuni.

²⁸ Ito ejacõri ado bajiro Jesure seniãayijarã ãna:

—¿Dios ya wijũ masare mũ bucõaja, ãimũ roticati mure? ¿Ito yicõri ãimũ ã rotirise rãca ito bajiro yicati mũ? yiyijarã ãna Jesure.

²⁹ Ito ãna yija tucõri, ado bajiro cudiwijũ Jesús:

—Yũ cuni coji gaye mure seniãa ãmoa. Mũa yure cudiya tucõri, yure rotigũ wame gotigũ yigũja yũ mure. Ado bajiro mure seniãa yũ:

³⁰ ¿Juan masare idé gutoni, ãimũ rotiyijari ãre? ¿Dios rotiyijarite ãre? ¿Masajũa rotiyijarite? Yure cudiya mũa, yiyijũ Jesús ãnare.

³¹ Ito ã yija tucõri, ãnamasiti gãmeri tucõia busiyijarã:

—¿No bajiro ãre cudirãti mani? “Juan masare idé gutoni cõayijũ Dios”, mani yija, “¿No yija Juanre tucõbiticati mũa?” manire yigũ yiguãji Jesús.

³² Ito bajibojarocati, “Masa rotiyijarã Juanre”, mani yija, manire junisinirã yirãji masa. “Juanre cõayijũ Dios”, masa ãna yi tucõajama, ¿no bajiro Jesure cudirã yirãjida mani? yi tucõayijarã paia ɯjarã.

³³ Ito bajiri:

—Masibea gũa, yiyijarã ãna Jesure.

Ito ãna yijare:

–Bau, yure rotiru wame gotibicuja yu cuni mware, yiyiju Jesús ñare.

12

*Queno moare rujeo masimena Jesús ñ yire gaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)*

¹ Goti masiore ocana ado bajiro masare ria-soyiju Jesús:

–Sĩgũ uyé wese oteyiju ñ. Ito yicõri masa ñna rinime yirocu camotayiju ñ wesecare. Ito yicõri uyére wañiaroti goje meniyiju uyé idere ñurocu. Ito yicõri ñmari wi meniyiju ñ ya wesecare, tirũnucuja, yiroca. Ito yija bero gãjerãre ado bajiro gotiyiju ñ: “Yu ya wesecare mwa codeja mware waja yigu yiguja yu”, yiyiju ñ ñare. Ito yicõri wa ucugu wa-coayiju ñja.

² Yoa busariju uyé rica bucuaroca ñ ya moari masure cõayiju uyé ñre ñmi ñsitioni.

³ Uyé weseju ñ ejaroca ñre ñniacõri jayijarã weseca coderi masa. ñre uyé ñsimenati, “Wasa”, yiyijarã ñna. Ito bajiri ñe manoti tũdi ejayiju ñre roti ñucarũ tũ.

⁴ Uyé ñ ñmibeja ticõri, gãji moari masure cõayiju weseca uju, uyé ñre ñmi ñsitioni. Uyé weseju ñ ejaja ticõri, ñre cuni jayijarã ñna. Ito bajiri ñ ya rijogaju camĩ cutiyiju ñ. Ito bajiro ñre yicõri ñeñaro busiyijarã ñna.

⁵ Ito bajiro ñre ñna yija ticõri, mũcana gãjire cõayiju iti wese uju. ñ ejaja ticõri, ñre sñayijarã weseca coderi masa. Ito bajiri jãjarã busa cõayiju iti wese uju ñja. ñnare cuni ito bajiroti yiyijarã weseca coderi masa. Coriarãre bũto jayijarã. Gãjerãre sñayijarã ñna.

⁶ Sīgũ macu cutiyijũ iti wese ujũ. Īre bũto maiyijũ ĩ. “Yũ macũre rũcũbũorã ĩre tũorã yirãji ĩna”, yi tũoĩayijũ ĩ. Ito bajiri ĩ macũre cũni cõasũsayijũ ĩ ĩja.

⁷ Ito bajiri weseca ujũ macu ĩ ejaja ticõri, ado bajiro gãmeri busiyjarã weseca coderi masa: “Adi wese ujũ macu ñami ãni. Ījacũ godaja bero adi wese ĩ ya wese ñaro yiroja. Īre sĩato mani adi wese ujarã ñarona. Ito bajiri mani ĩre sĩaja bero mani ya wese ñaro yiroja ĩja”, yiyijarã ĩna.

⁸ Ito bajiri ĩre ñiacõri sĩayijarã ĩna. Ito yicõri ĩ ya rujũre weseca tũnimajũ cõayijarã ĩna. Itocõti ña adi oca, yiyijũ Jesũs ĩnare.

⁹ Ito bajiro ĩnare goti tĩocõri, ado bajiro seniĩayijũ Jesũs masare:

—¿No yigũ yiguĩjida weseca ujũ ĩnare? Ado bajiro yigũ yiguĩji ĩ. Weseca coderãre sĩagũ wacũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri gãjerãre weseca code rotigũ yiguĩji ĩ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

¹⁰ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—¿Dios oca tutire tĩabeati mũa? Tũoya mũa ado bajiro gotia:

Gãta wi meniri masa coga gãtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gãta rẽto busaro quenarica ñayijũ ĩna cõabojaraga. Itiga gãtagãna sũoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gãtagã manija, ñe menire manoja ĩja.

¹¹ Ito bajiro ãmoñi Dios mani Ujũ. Ito bajiri itire masicõri bũto tũoĩa wanũa mani, yi gotia Dios oca.

Ito bajiro yĩni Dios yũre rẽtaroti tũoĩa yugũ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

12 Ito bajiro Jesús ĩ yija tʉocōri, ĩre ñia ãmobjayijarã iti cʉto ñari masa. “ ‘Ito bajirã ñama ĩna’, manire yirocʉa iti ocare gotimi Jesús”, yi tʉoĩayijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare gũirã Jesure ñiabisijarã ĩna. Ito bajicōri itijana wacoayijarã ĩna ĩja.

Ɖjarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩyire gaye

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Fariseo gaye tʉoĩarã, Herodes ĩ baba mesa cʉni ejayijarã ĩna Jesús tʉjʉ. ĩna ʉjarã rotija tʉocōri, Jesús tʉ wayijarã ĩna. “Jesús ĩ cʉdi masibeja, ĩre oca meni masirã yirãji mani”, yi tʉoĩacōri ĩ tʉ ejayijarã ĩna.

14 ĩ tʉ ejacōri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Tʉoya Riasogʉ mʉ. Riojo gotigʉ ña mʉ. Masa mʉre bʉsɩtuja guijobea mʉre. “Masa jeyaro coro bajiroti ñama”, yi tʉoĩa mʉ. Dios ĩ gotirisere riojo riasogʉ ña mʉ. Riojo gotigʉ mʉ ñajare mʉre seniĩa gʉa: “¿Roma cʉto gagʉ ʉjʉre ĩ rotiado bajiroti ĩre gʉa waja yija quenati? ¿ĩre gʉa waja yibeja cʉni quenatite?” yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

15 ĩna tʉoĩarise masiyijʉ Jesús. Ito bajiri ado bajiro ĩnare cʉdiyijʉ ĩ:

—¿No yija yʉre rʉo ãmoati mʉa? Niyeru cuji yʉre ãmi ĩsitẽña. Tirocʉa ya yʉ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

16 Ito ĩ yija tʉocōri, niyeru cuji ĩre ãmi ĩsiyijarã ĩna. Iti cujire ticōri ado bajiro ĩnare seniĩayijʉ Jesús:

—¿Ñimʉ ya rio ñati mʉa tija? Ito yicōri, ¿ñimʉ wame ucare wãñati ado? yiyijʉ Jesús ĩnare.

Ito yija ado bajiro Jesure cʉdiyijarã ĩna:

—Ɖjʉ César ya rio bajiro baja, yiyijarã ĩna Jesure.

17 Ìna ito yija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús:
 —César ye iti ñajama Ìre Ìsija quena. Ito yicõri Dios ye iti ñaja cɔni Ìre Ìsija quena, yiyijɔ Jesús Ìnare. Ito bajiro Jesús Ì yija tɔo ɔcayijarã Ìna.

¿Godacõri tɔdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure Ìna seniĩare gaye
 (Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Ito yija saduceo gaye tɔoĩarã coriarã Jesure tirona ejayijarã Ìna. “Masa Ìna godaja tɔdi catire ma”, yi tɔoĩarã ñayijarã saduceo gaye tɔoĩarã. Ito bajiri Jesure seniĩarona ejayijarã Ìna Ì tɔ:

19 —Tɔoya Riasogɔ mɔ. Ado bajiro manire ucañi Moisés ñayoru: “Rĩjoru ñasɔogɔ rĩa macɔti Ì manojore Ì godagoja Ì ocabaji manojore cɔti wasoaja quena. Ito bajiro yigɔti Ì rĩjoru ñabojarure rĩa cɔti Ìsigũ yiguĩji”, yi ucañi Moisés ñayoru, yiyijarã Ìna Jesure.

20 Ito bajiri mɔcana gaje oca goti remoyijarã Ìna Jesure:

—Jane mejeju sĩgũ ñayiju. Co ãmojeno ñarã ocabajirã cɔtiyiju Ì. Cajero manojore cɔtisɔoyiju ñasɔogɔ. Rĩa macɔti Ì manojore godagocoayiju Ì.

21 Ito bajiri manujɔ godagorore manojore cɔtiyiju Ì bero gagɔ mɔcana. Ito yicõri Ì cɔni rĩa macɔti cõcoayiju. Ito bajiri Ì bero gagɔ iso rãcati manojore cɔtiyiju mɔcana.

22 Ito bajiroti ñasɔogɔ ñajacɔ Ì ocabaji mesa Ìna jeyaro isore manojore cɔtibojayijarã Ìna. Iso rãca rĩa cɔtimena riti goda jedicoayijarã Ìna. Ìna goda jedija beroru godayijo Ìna manojore ñabojaro Ìja.

23 “Masa Ìna godaja mɔcana tɔdi catirã yirãji”, ya mɔ. Riti mɔ gotija, ¿ñimɔ rãca manujɔ cɔtigo

yigōjida iso m̄cana t̄di caticōri? Īna jeyaro manojo ñañi iso, yiyijarã saduceo gaye t̄oñarã Jesure.

²⁴ Ito ĩna yija t̄ocōri, ado bajiro c̄diyij̄m̄ Jesús:

—Dios oca tutire masibea m̄a. Ī masirisere c̄ni masibea m̄a. Ito bajiri masibiticōri, wisa m̄a.

²⁵ T̄di catirã yirãji masa Dios t̄ cati ñarona. Itoj̄m̄ manojo c̄timenaji masa. Ũmac̄j̄m̄ Dios ñaro gãna ángel mesa robo bajirã ñarã yirãji masa, yiyij̄m̄ Jesús ĩnare.

²⁶ Ito yija gaje goti remoyij̄m̄ Jesús ĩnare: “God-abojarãti m̄cana t̄di catirã yirãji masa. ¿Moisés ñayor̄m̄ ĩ ucare t̄ĩabeati m̄a? Yuc̄m̄ ãjuric̄m̄ watoj̄m̄ Dios ĩ b̄sire ruyuyij̄m̄ Moisésre. Ado bajiro Moisésre b̄siyij̄m̄ Dios: ‘Abraham ñayor̄m̄ ȳre r̄c̄b̄or̄m̄ yami. Isaac ñayor̄m̄ ito yicōri Jacob ñayor̄m̄ c̄ni ȳre r̄c̄b̄or̄ã yama ĩna’, yiyij̄m̄ Dios Moisés ñayor̄re.

²⁷ Īna ãdiarã ȳre r̄c̄b̄or̄ã yama’, Dios ĩ yija, catiri seyoama ĩna. Dios t̄j̄m̄ ñarãji ĩna. Godarã meje ñama ĩna. B̄to t̄oña wisa m̄a”, yiyij̄m̄ Jesús saduceo gaye t̄oñarãre.

*Dios ĩ rotirise ñasarise gaye
(Mt 22.34-40)*

²⁸ Judio masa rotirise riasori mas̄ Jesús rãca ĩna b̄siroca t̄o ñayij̄m̄ ĩ. Ito bajiri, “Queno c̄diam̄i Jesús”, ȳ t̄o ñayij̄m̄ ĩ. Ito bajiri Jesús t̄j̄m̄ wayij̄m̄ ĩ ĩja ĩre seniñaroc̄:

—¿Disej̄m̄ ñati Dios rotirise ñasarise? ȳ seniñayij̄m̄ ĩ Jesure.

²⁹ Ito yija ado bajiro c̄diyij̄m̄ Jesús ĩre:

—Dios ĩ rotirise ñasarise ado bajiro gotia: “Tuoŷa Israel sita gãna mũa. Dios sĭgũti ñami mani Uĵũ.

³⁰ Dios mani Uĵũre buto mani maija quena. Mani ya usijũa, mani tuoŷarisena, ito yicõri mani sēorisena cũi Diore buto mani maija quena”, yi gotia Dios ĩ rotirise ñasarise.

³¹ Iti bero gaye ito bajiroti gotia: “Manimasiti mani mairo bajiroti gãjerãre cũi maija quena”. Disejũa gaje Dios ĩ rotirise rētoro ñasarise manoja, yiyijũa Jesús judio masa rotirise riasori masũre.

³² Ito yija ado bajiro yiyijũa judio masa rotirise riasori masũ Jesure:

—Queno ya riasogũa mũa. Ri ya mũa. Dios sĭgũti ñami. Nijũa gãji mami. Ito mũa yirise riti ña.

³³ Mani Diore maija quena. Mani ya usijũa, mani tuoŷarisena ito yicõri mani sēorisena cũi Diore maija quena. Manimasiti mani mairo bajiroti gãjerãre cũi maija quena. Diore mani maija, masare cũi mani maija, iti ña ñasarise. Diore waibũcũrã soe ĩsiado rēto bũsaro quena ñaroja Diore ito yicõri masare cũi mani maija, yiyijũa judio masa rotirise riasori masũ Jesure.

³⁴ ĩ queno cũijija tuocõri, ado bajiro yiyijũa Jesús ĩre:

—Yũ tija jabeto rũa, “Yũ Uĵũ ñami Dios”, mũa yi tuoŷaroto, yiyijũa Jesús ĩre.

Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, sĭgũjũa seniũa remo yibisjarã ĩja. “Mani rētoro masigũ ñaguļji Jesús”, yi tuoŷayjarã ĩna. Ito bajiri ĩre seniũa remobisjarã ĩja.

¿Ñimũa janami ñayijari Cristo mũa tija? yi Jesús ĩ seniũare gaye

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Co rumu Dios ya wiju masare riaso ñagũ ado bajiro seniñayiju Jesús ñnare:

—“David ñayoru janerãbatia janami ñaguñji Cristo”, yicã Dios ñ rotirise riasori masa. ¿No yija itire yicati ñna?

36 Jane mejeju Espiritu Santo ñ ejabuarisena ado bajiro ucañi David ñayoru:

Cristo, Dios cõaru yu Uju ñami ñ. Ñ ñicuju yu ñabojarocati yu Uju ñami Cristo, yi ucañi David ñayoru. Gaje uca remoñi David: Yu Uju Cristore ado bajiro gotiñi Dios: “Yu ya ri-ojocaduja rujiya. Mu wajanare mu rotiroca yigu yiguja yu”, yini Dios yu Ujure, yi ucayoñi David.

37 ¿No yija, “Yu Uju ñami Cristo”, yiyijari David ñayoru? Cristo David janerãbatia janami ñnacõri, ¿no bajiro David uju bajiyijari Cristo? David ñayoru janerãbatia janami ñ ñaja, “Yu Uju”, yibiti-boru David, yiyiju Jesús ñnare.

Jesús queno busija tucõri, wanu quenayijarã masa.

“Seti ña mare”, fariseo gaye tuoñarãre Jesús ñ yire gaye

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

38 Masare ado bajiro riasoyiju Jesús:

—Judio masa rotirise riasori masa robo muu yibe yirona queno tuoñaña muu. Tite. Ado bajiro yama ñna. Yutabujuri quenarise yoarise sañacõri masa ñna tiro riojo wa ucu ñmorãji ñna. Ito yicõri cuto gudareco gãjire ñna canamõja, rucubure rãca seniñare ñmorãji ñna.

39 Minijuara wiju sãjacõri rãcũbũora cumuro riti ruji ãmorãji ãna. Ito yicõri basari rãmũ cũni ñasari masa tũ riti ba ruji ãmorãji ãna.

40 Manũju godagoana romiare cũni ãna ya wiri ãmarãji ãna. Ito yicõri masa ãna tiro riojo yoari Diore bũsirãji ãna. “Queno yirã ñama ãna”, masa yi tũõãjaro yirona yoari Diore bũsirãji ãna. Ito bajiro ãna yija quenabetoja. Ito bajiri ñẽñaro ãna yirise waja, waja yirã bũto bũsa quenabeto tũbũjarã yirãji ãna. ãna robo mũa yibe yirona queno tũõãña mũa, yiyijũ Jesús masare.

Wajeago bojoro bũjago Diore niyeru iso ãsire gaye (Lc 21.1-4)

41 Co rãmũ Dios ya wi sãjacõri niyeru cũra jedo tũ rujiyijũ Jesús. Iti jedojũ masa ãna niyeru Diore cũ ãsija tiyijũ Jesús. Gajeoni jairã jaje niyeru Diore cũ ãsiyijarã iti jedojũ.

42 Ito yija bojoro bũjago ejayijo. Manũju godagoro ñayijo iso. Jũa cuji niyeru cujiri sãyijo iso. Cobre ñayijũ iti cujiri. Jabetacã waja cõtirise ñayijũ iso sãrise.

43 Ito yija ã rãca riasotiri masare jimioyijũ Jesús:

—Riti mũare gotia yũ. Adio bojoro bũjago ñabojagoti queno Diore ãsimo iso. Gajeoni jairã rẽto bũsaro ãsimo iso.

44 Gajeoni jairãre jaje ña niyeru. ãna ãsibojarocati jairo rũya ãnare maji. Isoama bojoro bũjago ñabojagoti ãsi jeomo iso. Iso bare waja yiroti Diore ãsi jeocõmo iso, yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre.

13

Dios ya wi òjea bate godaro yiroja, Jesús ï yire gaye

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Dios ya wijɛ ñarɛ Jesús ï budirocati ado bajiro yiyijɛ ï rāca riasotigɛ:

—Tiya Riasogɛ mɛ. Quenari wi ña iti wi. Gāta quenarisena queno wi meniñi ñna, yiyijɛ ï Jesure.

² Ito ï yija tɔcōri, ado bajiro cɔdiyijɛ Jesús ïre:

—Iti wire queno tiya mɛ. Jana batecōrā yirāji masa iti wire. Ito yicōri ñajediro gūtagārire rea baterā yirāji masa. Ito bajiri adi wi gaye gūtagā gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocōti godacoaro yiroja, yiyijɛ Jesús ïre.

Adi ɛmɛari jediroto riojɛa ado bajiro rētarō yiroja, Jesús ï yire gaye

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ito yija bero Olivos wame cɔtiri tɔria majacōri rujijijɛ Jesús. Iti tɔria riojo sōjɛ bɔsa ñayijɛ Dios ya wi. Jesure ricati oca seniñarona ï tɛ eja rŭgŭyijarā Pedro, Santiago, Juan, ito yicōri Andrés cɔni:

⁴ —¿Nocāta rētarō yirojada mɛ yirise? ¿No bajiro ti masirā yirājida gɛa? Mɛ yirise rētaroto riojɛa, ¿ñere tisuorā yirājida gɛa? yiyijarā ñna Jesure.

⁵ ñna ito yija tɔcōri, ado bajiro gotiyijɛ Jesús ñnare:

—Queno tɔoñaña gājerā mɛare rɔobe yirona.

⁶ “Dios ï cūana ña gɛa”, yi rɔorā yirāji ñna mɛare. Ito bajiroti masa jājarāre rɔorā yirāji ñna.

⁷ 'Masa gāmeri jarise ocare mɛa tɔoja, gūibeja. Ito yicōri masa gāmeri sñarise ocare mɛa tɔoja cɔni, gūibeja. Ito bajiroti rētarō yiroja. Ito bajibojarocati

susari rumu meje ñaroja maji. Jaje ñeñarise rëtaro yiroja susari rumu ejaroto riojua.

⁸ Co butu gāna gāmeri sīarā yirāji gaje butu gāna rāca. Ito yicōri co sita gāna gāmeri sīarā yirāji gaje sita gāna rāca. Co cuto ruyabeto sita uero yiroja. Ito yicōri bare jediro yiroja. Ito bajiri ñiocōrā yirāji masa. Quenabeto tōbujasurōrā yirāji ñna. Ito bajibojarocati buto busa rëtaro yiroja maji.

⁹ 'Queno masima gājerā muare ñiame yirona. Muare ñiacōri ñasari masa tu āmi warā yirāji ñna. Ito yicōri minijuara wiju muare bajarā yirāji ñna. Yure tuorūnurā mua ñajare ujarā riojo muare jidi rūgōrā yirāji. ñna tiro riojo, "Jesure tuorūnurā ña gū", yirā yirāji mua.

¹⁰ Susari rumu riojua Dios oca quenarisere masa jeyaro masi jedirā yirāji ñja.

¹¹ Muare ñiacōri ujarā riojo muare āmi cūrā yirāji ñna. Ito bajiro muare ñna yibojarocati güibeja. Ujarāre mua cūdiroti buto tuōia oca jaibeja. ñnare mua queno cūditoni gotigu yiguñji Espiritu Santo. Mua meje busirā yirāji. Espiritu Santo muare quedi sājacōri busigu yiguñji ñ, yiyiju Jesús ñ rāca riasotirāre.

¹² Mucana ñnare gaje goti remoyiju Jesús:

—Sīgū rīa ñabojarāti ñna ñnarāre sīa rotirā yirāji. Ito yicōri ñna jacu ñ rīare sīa rotigu yiguñji ñ. ñ rīa cūni ito bajiroti ñna jacure sīa rotirā yirāji.

¹³ Yure mua tuorūnūja ticōri, buto junisirā yirāji ñna. Ito bajibojarocati no yure tuorūnūgūreti masogū yiguñji Dios. ñre catitñare ñsigū yiguñji Dios, yiyiju Jesús ñnare.

14 'Diore goti ĩsiri masu ñayoru ĩ ucagore ticōri queno t̃oĩaña m̃a: “Co r̃m̃, r̃m̃á b̃uto b̃og̃u c̃ūrã yirãji masa Dios ya wij̃. Quenabetoja iti”, yi ucañi Diore goti ĩsiri masu. ĩre m̃a tija ejori rudi waja. Judea sitaj̃ m̃a ñajama, g̃ūtag̃ūj̃ rudi waja.

15 M̃a ya wi rijogodoj̃ m̃a ñaja, gajeoni āmirã ruji wabeja. M̃a ruji waborij̃ manoj̃ m̃are.

16 Weseca moarã m̃a ñaja c̃uni, yutabujure āmirã wij̃ t̃udi wabeja. M̃a t̃udi waborij̃ manoj̃ m̃are.

17 Romia r̃ã sãñarã ĩna ñaja b̃uto guijoro yiroja s̃usari r̃m̃ari. Ũjurã r̃ucorãre c̃uni ito bajiroti guijoro yiroja.

18 S̃usari r̃m̃a jueb̃uc̃u ñaroca iti r̃ētame yirona Diore seniña m̃a.

19 S̃usari r̃m̃ari rioj̃ua ñeñaro t̃ōb̃ujarã yirãji masa. Dios adi mac̃ar̃c̃uro ĩ rujeoja bero ĩna t̃ōb̃ujado r̃ēto b̃usaro t̃ōb̃ujarã yirãji masa ĩja. Ito bajiro m̃acana t̃udi r̃ētabeto yiroja ĩja.

20 Yoari quenabiti r̃m̃ari iti ñaja s̃īg̃ū r̃ayabeto goda jedirã yirãji masa. Ito bajibojarocati ĩ ñarã ĩ beseanare maic̃ori, yoari meje b̃usati c̃ūg̃ū yiguñi quenabiti r̃m̃ari.

21 'S̃īg̃ū ĩ m̃are gotija: “Tiya adoj̃u ñami Cristo”, ĩ yija, t̃obeja ĩre. Gãji m̃are ĩ gotija, “Tit̃eña òj̃u ñami, Dios ĩ c̃ōar̃”, ĩ yija, c̃udibeja ĩre c̃uni.

22 R̃uori masa j̃ajarã wadirã yirãji. “Ỹuti ña Cristo”, “Ỹuti ña Diore goti ĩsiri masu”, yirã yirãji ĩna. Ito yic̃ori masare r̃uo āmorã ĩna masiro bajiro guijoro tiyamani ĩnare ĩorã yirãji ĩna. Dios ĩ beseanare c̃uni r̃uo āmobarã yirãji ĩna.

23 Queno t̃oĩa masiña m̃a. Iti r̃ētaroto rioj̃ua m̃are goticã ỹ. Ito bajiri queno bajiya m̃a,

yiyijũ Jesús ñnare.

*Yũ Masa Rĩjorũ tũdi ejagũ yigũja, Jesús ñ yire gaye
(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)*

²⁴ 'Quenabeto masa ñna tũbũjari rũmũri bero ãmacañi ñ busurise jediro yiroja. Ñami gagũ ito bajiroti bajigũ yiguĩji. Ito bajiri busumenaji ñna ñja.

²⁵ Ñocõa cũni nũũorã yirãji. Ito yicõri quedirã yirãji ñna.

²⁶ Ito baji ñaroca yũ Masa Rĩjorũ ñajare yũre tirã yirãji masa. Ide bueri watojũ bũto masirise rãca wadigũ yigũja yũ. Ito yicõri busurise rucogũ wadigũ yigũja yũ.

²⁷ Ñmacũjũ Dios ñ ñaro gãna ángel mesare cõagũ yigũja yũ masare ñna ãmitoni. Ito bajiri macãrucãro ñarocõti bata warã yirãji ñna, Dios ñ beseanare miojurona.

²⁸ 'Higuera wame cãtiricũ ocare tũo masiña mũare yũ gotija. Ito bajiri itigũ jũ buja ticõri, "Jabeto rũya cũma ejaroto", yi masia mani.

²⁹ Ito bajiroti yũ gotiado bajiroti iti rẽtasũoja ticõri, "Jabeto rũya Masa Rĩjorũ ñ tũdi wadiroto", yi masirã yirãji mũa. Sõjũ meje ñagũ yigũja yũ.

³⁰ Riti mũare gotia yũ. Adi rũmũri gãna ñna goda jediroto riojũ, yũ bũsiro bajiroti rẽtarũ yiroja.

³¹ Adi sita, macãrucãro cũni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati yũ ocama jedibetoja. Yũ gotiado bajiroti rẽtarũ yiroja.

³² 'No yicõri yũ tũdi wadiri rũmũ masire ma masare. Ñmacũjũ gãna ángel mesa cũni masimenaji. Yũ Dios Macũ ñabojagũti masibea yũ cũni. Mani Jacũ Dios sĩgũti masiami yũ tũdi wadiroti rũmũ.

33 'Ito bajiri queno tirũnũma mũa. Yũ wadiri rũmũ mũa masibeja queno tirũnũma mũa.

34 Mũare oca gotia yũ. Queno tũoya. Wi mũũ ñayijũ sĩgũ. Wa ucugũ warocũ ĩ ya moari masare wi code rotiyijũ ĩ. ĩ waroto riojũajũ ĩna moaroti gotiyijũ ĩnare. Ito yicõri soje coderi masũre tirũnũ rotiyijũ wi mũũ.

35 ĩ robo bajiro wacũ yigũja yũ cũni. Ito bajiri queno tirũnũña mũa. Yũ wadiroti masibea mũa. Rãiocũro, ñami gũdareco, cara yujirocati, busuri yũ wadiroti masibea mũa.

36 Itocõti yũ ejaja canibeja. Masimena bajiro bajibeja.

37 Mũare yũ gotirise masa jeyarore goti jeocõa yũ. Queno tirũnũña mũa, yiyijũ Jesús ĩnare.

14

*Jesure ñia ãmorã ĩna cũñire gaye
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)*

¹ Jũa rũmũ ruyayijũ basa ĩna meniroto. Najũ wadarise uco wũoya mani bare basa ñayijũ. Iti wame ñayijũ Pascua. Iti rũmũri Jesure sĩa ãmoyijarã paia mũjarã, judio masa rotirise riasori masa cũni. Jesure ñia ãmorã, “¿No bajiro ĩre oca menirũjati mani?” yĩ tũoĩayijarã ĩna.

² Ado bajiro yiyijarã coriarã:

—Pascua basa ñaroca Jesure mani ñiaja, masa junisinirã yirãji manire. Ito bajiri ĩre ñiabitirũja mani Pascua basa iti ñaroca maji, yiyijarã ĩna.

*Romio Jesús ya rijogajũ sũtirise iso jiojeore gaye
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)*

³ Betaniajɛ Jesús ĩ ña ucurocati Simón rujɛ cami catigorɛ ya wijɛ ñayijɛ ĩ. Ito ñna ba rujirocati romio ejayijo ñna tɛ. Gũta alabastro wame catirisena ñna meniraga rucoyijo iso. Itigajɛ nardo úye jiocõri ãmi ejayijo iso. Queno satı quenarise ñayijɛ iti. Godana rujare turoti ñayijɛ nardo úye. Iti ñayijɛ buto waja rãcarise. Itiga ãmumare wẽjeacõri Jesús ya rijoga joejɛ úye jio guyijo iso.

⁴ Ito bajiro iso yija ticõri, itijɛ ñarã coriarã junisiniyijarã:

—¿No yija úyere rocati cõati iso?

⁵ Iti úye trescientos waja catibojabɛ. Iti waja niyeru bujacõri bojoro bujarãre ĩsiruboyija isore, yiyijarã coriarã ñnamasiti tũoĩa busirã.

Ito bajiro tũoĩacõri isore tudiyijarã ñna.

⁶ Ito ñna yija tũocõri, ado bajiro yiyijɛ Jesús ñnare:

—Isore tudibesa mɛa. ¿No yija isore rãcububeati mɛa? Iso yirise quenasacõa yure.

⁷ Mɛa rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bujarã. Ito bajiri ñnare ejabuatĩñarã yirãji mɛa. Yɛama mɛa rãca ñatĩñabicɛ yigujɛ. Ito bajiri mɛa rãca yɛ ñaroca maji yujɛare ejabujɛa quena.

⁸ Adio iso tũoĩaro bajiro queno yure yimo iso. Yɛ godaroto riojɛa yɛ ya rujare úye queno satı quenarise tumo iso.

⁹ Riti mɛare gotia yɛ. Dijɛ Dios oca quenarise ñna riasoja yure queno iso yigore gaye tũorã yirãji masa. Ito bajiri iso queno yirise tũoĩacõri, isore ãcabojamenaji ñna, yiyijɛ Jesús ñnare.

*Jesure ñna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)*

10 Ito yija paia ɥjarã rãca busirocɥ wayijɥ Judas Iscariote. Jesús rãca riasotirã jɥa gɥbojeno ñagũ ñayijɥ ĩ. Jesure ñiatoni paia ɥjarãre gotiyijɥ ĩ.

11 ĩ gotija tɥocõri, wanɥyijarã ĩna:

—Niyeru mɥre ĩsiana gɥa, yiyijarã ĩna Judasre.

Ito bajiri, “Jesure ĩna ñia masitoni, ¿no bajiro ĩnare ĩorɥjati yɥ?” yi tɥoĩsasɥoyijɥ Judas.

Jesús ĩ basɥsare gaye

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Naju wadarise ɥco wɥoya mani bare basa ejayijɥ, Pascua basa ñasɥori rɥmɥ. Oveja macɥ Diore soe ĩsiri rɥmɥ ñayijɥ iti rɥmɥ. Iti rɥmɥti Jesús rãca riasotiri masa ado bajiro seniñayijarã ĩre:

—¿Nojɥ gɥa ware ãmoati mɥ, bare meni yurã Pascua basa baroti? yiyijarã ĩna Jesure.

13 Ito yija jɥarã ĩ rãca riasotirãre goti ñucayijɥ Jesús:

—Cuto wasa. Itojɥ ãmugũ ide gõnaraduna ide gõnagũre ti bɥjarã yirãji mɥa. ĩre Sɥya waja.

14 Sɥya sãjacõri wi ɥjɥre seniñama: “Manire riasogɥ ado bajiro yimi: ‘¿Nojɥ ñati yɥ rãca riasotirã rãca Pascua basa menirã gɥa baroti sõa?’ yimi mani ɥjɥ gɥare”, yiba mɥa, yiyijɥ Jesús ĩnare.

15 Ito bajiro mɥa yija tɥocõri, co sãnimɥ weca ñari sõa jajo sõa mɥare gotigɥ yiguĩji. ĩna quenocãra sõa ñaroja. Ito bajiri iti sõajɥ bare menima mani baroti, yiyijɥ Jesús ĩna jɥarãre.

16 Ito ĩ yija tɥocõri, ĩna jɥarã wayijarã. Wacõri cutojɥ ejayijarã. Itojɥ Jesús ĩ gotiado bajiroti ti ejayijarã ĩna. Itojɥ Pascua bare meniyijarã ĩna ĩja.

17 Iti rãiosuorijũ ejayijũ Jesús ã rãca riasotirã rãca. Jũa gũbojeno ñayijarã ãna.

18 ãna baroca ado bajiro gotiyijũ Jesús ãnare:

—Riti mũare gotia yũ. Mani wato sãgũ ñami yũ rãca bagũ. Yũre ñiajaro yirocũ gãjerãre gotigũ yiguũji ã, yiyijũ Jesús ãnare.

19 Ito bajiro ã yija tuocõri, bũto bojori bũjayijarã ãna. Ito yicõri ãnacõti Jesure ado bajiro seniãasũoyijarã:

—¿Yũjũa ñati? yi jedi wayijarã ãna.

20 Ito yija Jesús cãdiyijũ ãnare:

—Jũa gũbojeno ñagũ yũ ya tẽroti yũ rãca najuro weo bagũ ñami ã.

21 Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rẽtaro yiroja yũre. Yũ ña Masa Rĩjorũ. Yũre ñiacõri sãarã yirãji masa. ãni, gãjerã yũre ñiajaro yirocũ gotigũ, bũjato bũjagũ yiguũji. Ito bajiri ã rujeabeja quenaboyija ãre, yiyijũ Jesús ãnare.

22 ãna baroca riti ã ya ãmojũ najuro ãmi rũcoyijũ Jesús. “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ Jesús. Najuro igata batocõri ãsiyijũ ãnare. Ito yicõri ado bajiro ãnare gotiyijũ Jesús:

—ãmo baya. Adi ña yũ ya ruju robo bajiro bajirise.

23 Ito yija Jesús ã ya ãmona rujatẽro ãmiyijũ. Iti tẽro rũcocõri, “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ ã. Ito bajiro yicõri ãnare ãsi ñucayijũ Jesús. Ito bajiri ãna ñarocõti idi jediyijarã.

24 Ito yicõri ado bajiro ãnare gotiyijũ Jesús:

—Adi ña yũ ya rĩ robo bajiro bajirise. Yũ ya rĩ iti budija jãjarã masa ñeñaro ãna yirisere coero yiroja. Yũ ya rĩ yũre iti budija ticõri, “Dios ã gotiado bajiroti yami ã”, yi masirã yirãji masa.

25 Riti m̄are gotia yu, juaji uyé ide idibicuja yu maji. Dios ĩ rotiroju ejacõri gajero bajirise idigu yiguja yu m̄cana, yiyiju Jesús ĩnare.

“ Jesure masibea yu’, yigu yiguja m̄”, Pedroro Jesús ĩyire gaye

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Ito yija Diore basa t̄ocõri Olivos wame cutiri t̄ariaju wayijarã ĩna.

27 Ito ĩna waroca ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Yure t̄orãnrã ñabojarãti t̄oĩa jidicãrã yirãji m̄a. Ito bajiri yure jidicãcõri wagorã yirãji m̄a ñarocõti, yiyiju Jesús. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti c̄ni. Tite m̄a: “Oveja coderi masure s̄agũ yiguja yu. Ito bajiri ĩ ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina.

28 Yure ĩna ñiaja ticõri, rudi batecoarã yirãji m̄a. Ito bajibojarocati yure ĩna s̄aja bero m̄cana t̄di catigu yiguja yu. T̄di caticõri m̄a riojuã busa Galilea sitaju wacu yiguja yu, yiyiju Jesús ĩnare.

29 Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—ĩnama m̄are jidicãrã yirãji. Yuama bajibicuja, yiyiju Pedro Jesure.

30 Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro c̄diyiju Jesús ĩre:

—Riti m̄are gotia yu. Adi ñamiti cara juaji yujiroto riojuã udiãji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja m̄, yiyiju Jesús Pedroro.

31 Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Meje, “Jesure masibea yu”, yibicuja yu. Yure ĩna s̄ia ãmoja c̄ni, “Jesure masibea yu”, yibicuja yu, yiyiju Pedro Jesure.

Pedro ĩ yiro bajiro riti yi jediyijarã ĩna.

*Getsemaní wame c̄atiri wesej̄a Jesús ĩ Diore
r̄ãc̄ub̄ore gaye*

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Ito yija Getsemaní wame c̄atiri wesej̄a wayi-
jarã ĩna. Itoj̄a ejac̄õri ĩ r̄ãca riasotirãre ado bajiro
gotiyij̄a Jesús:

—Õ Diore b̄usiḡa ȳa waroca riti, ado rujiya maji,
yiyij̄a Jesús ĩnare.

³³ Ito bajiri ùdiarãre ãmi wayij̄a Jesús. Pedro,
Santiago ito yic̄õri Juanre c̄uni ãmi wayij̄a ĩ. ĩna
waroca riti b̄uto t̄uoĩa bojori b̄ujas̄uoyij̄a ĩ.

³⁴ Ito bajiri ado bajiro yiyij̄a Jesús ĩnare:

—Ȳa ya ùsij̄a b̄uto t̄uoĩa bojori b̄uja ȳa. Ito bajiri
goda wac̄a ya ȳa yiado baja ȳare ȳa ya ùsij̄a. Ado
tujaya m̄na maji. Canimenati ȳare bocati ñama
m̄na, yiyij̄a Jesús ĩna ùdiarãre.

³⁵ Ito yic̄õri ĩna rioj̄a s̄õj̄a b̄usacã wayij̄a Jesús.
Ito wac̄õri ĩ ya rio sitaj̄a muqueac̄õri Diore b̄usi
ñayij̄a ĩ. Quenabeto junirise ĩre r̄ẽtabititoni Diore
seniyij̄a Jesús.

³⁶ Diore b̄usiḡa ado bajiro yiyij̄a Jesús:

—C̄una, ñej̄a m̄a yi masibiti manoja. Ito bajiri
ȳa t̄õb̄jabe yiroc̄a, m̄a ȳare ejab̄are ãmoa ȳa. Ito
bajibojarocati ȳa ãmoro bajiro meje m̄a yija quena.
M̄a ãmoro bajiroj̄a m̄a yija quena, yiyij̄a Jesús
Diore.

³⁷ Diore b̄usi t̄ioc̄õri t̄adi wayij̄a Jesús ĩna ùdiarã
t̄aj̄a. ĩna caniroca ejayij̄a Jesús. Ito ĩna bajija tic̄õri,
ado bajiro yiyij̄a Jesús Pedrorre:

—Simón, ¿caniḡa yati m̄a? Coji c̄õrec̄õ, ¿tirãnu
s̄ẽobeati m̄a?

³⁸ Canibesa. Queno ti ñaña m̄a. Ito yic̄õri Diore
seniña, m̄a ñeñaro yibe yirona. M̄a ya ùsij̄ama

queno t̄oñarã ñabojarãti, m̄ua ya ruj̄na queno yi masibeaa m̄ua, yiyij̄u Jesús Pedro mesare.

³⁹ Ito yija Diore b̄siroc̄u wayij̄u Jesús m̄ucana. Ī senis̄oado bajiroti gotiyij̄u Jesús Diore m̄ucana.

⁴⁰ Diore b̄si t̄ioc̄ori t̄adi wayij̄u Jesús ĩna t̄uj̄u m̄ucana. ĩnare w̄ujo b̄uto jeob̄ujare canicoayijarã ĩna. Ito bajiri ĩna caniroca ti b̄ujayij̄u Jesús ĩnare. Yujic̄ori b̄uto Jesure bojo tiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩre c̄adi masibisijarã ĩna.

⁴¹ J̄uaji Diore b̄sic̄ori m̄ucana Diore b̄siḡu wayij̄u Jesús. Ito yija bero t̄adi wayij̄u ĩna t̄u m̄ucana:

—¿Cani tujarã yati m̄ua maji? Itoc̄o caniña m̄ua. Ȳure ĩna ñiaroti r̄um̄u ejacoaj̄u ĩja. Ȳu ña Masa R̄j̄or̄u. Ñeñara masa ȳure ñiajaro yiroc̄u gotiri mas̄u ejacoami ĩja.

⁴² Ita. W̄um̄ña. Wato. Gãjerã ȳure ñiatoni gotiri mas̄u ejacoami, yiyij̄u Jesús ĩ r̄aca riasotirãre.

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Jesús ĩ b̄siroca riti ejayij̄u Judas. Jesús r̄aca riasotiḡu ñayij̄u Judas, j̄ua ḡubojeno ñaḡu. Judas r̄aca masa j̄ajarã wadiyijarã. Sarera j̄ai r̄ucoc̄ori, yuc̄u r̄ucoc̄ori wadiyijarã ĩna. ĩnare c̄oayijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yic̄ori b̄uc̄urã cani.

⁴⁴ Judas Jesure ĩna ñiarotire gotiyij̄u ĩnare:

—Ado bajiro Jesure ĩoḡu yiḡuja ȳu m̄uare. Recoti ȳu usuḡu ĩ ñaḡu yiguĩji. ĩre ȳu ĩoja bero queno ñiama m̄ua, m̄uare ĩ rudibe yirona, yiyij̄u Judas.

⁴⁵ Ito ejac̄ori Jesús t̄u eja r̄uḡuyij̄u Judas. Ito yic̄ori Jesure ado bajiro yiyij̄u ĩ:

—¿Ñati yure Riasogũ mũ? yi ejayijũ Judas.

Ito yicõri Jesure usuyijũ ã.

⁴⁶ Ito ã yija ticõri, ãna ya ãmona Jesure ãmi wayijarã ãna, ã rudibe yirona.

⁴⁷ Ito tũ rügõgũ ã ya sarera jãĩ tãawea ãmiyijũ. Ito yicõri paia ɸjũre moa ãsiri masare ã ya gãmorõ jatayijũ ã.

⁴⁸ Ito bajiro ã yija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús masare:

—¿Sarera jãĩ rɸcocõri, yucũ rɸcocõri yure ñiarã wadiri mũa? ¿Yũ riniri masũ meje ñabõjarocati, “Riniri masũ ñaguĩji”, yirona yure ñiarã wadiri mũa?

⁴⁹ Co rãmũ rɸyabeto Dios ya wijũ mũa wato ñasotibũ yũ, mũare riasogũ. Ito yũ ñabõjarocati yure ñiabiticũ mũa maji. Mũa yure ñiaja, Dios oca tuti gotiado bajiro rẽta yure, yiyijũ Jesús ãnare.

⁵⁰ Ito yija Jesure ãna ñiaja ticõri, ã rãca riasotiri masa ñarocõti rudi batecoayijarã ãna ãja.

⁵¹ Sīgũ mamũ ãna Jesure ãmi warocati sũya wayijũ ãnare. Saya jãina riti gãmayijũ ã. Ito ã ñaroca ãre ñiabõjayijarã itijũ ñarã.

⁵² Ito bajibõjarocati saya jidi queocõri ñe macati ãmaquedi wayijũ ã.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mũre”, Jesure ãna yire gaye (Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

⁵³ Ito yija paia ɸjũ ñasagũ ya wijũ Jesure ãmi wayijarã ãna. Ito bajiro yicõri minijũayijarã paia ɸjarã ñarocõti. Judio masa rotirise riasori masa, bũcũrã cũni minijũayijarã ãna.

⁵⁴ Pedro sõjũ bũsajũ sũyayijũ ãnare gãigũ. Paia ɸjũ ñasagũ ya wi ñari tũcũro ejayijũ ã. Itojũ ejacõri

tujacoayijũ Pedro ñja Dios ya wi coderi masa rãca. Ito yicõri ñna rãca jea sumayijũ ñ.

⁵⁵ Ito bero paia ɯjarã ito yicõri ɯjarã ñasarã cuni Jesure sĩa amoyjarã ñna. Ito bajiri, “Ado bajiro ñeñaro yami Jesús”, yi ruo gotironare amabojayijarã ñna. No yi buja masibisjarã ñna.

⁵⁶ “Adi seti ña Jesure”, jãjarã ñna yi ruobojarocati sīgũ tuoïaro bajiro meje tuoïa busiyijarã ñna.

⁵⁷ Coriarã wumu rügõcõri busi tudiyijarã Jesure:

⁵⁸ —Ĩ busija tuobu gna: “Dios ya wi masa menira wi jana batecõcɯja yu. Ito bajibojarocati udia rumu beroti mucana iti wire jõrojocɯja yu, masa menire gaye meje”, yimi Jesús, yiyijarã ñna.

⁵⁹ Ito bajibojarãti sīgũre bajiro meje tuoïayijarã ñna.

⁶⁰ Ito yija paia ɯju wumu rügũyijũ ñna wato. Ito yicõri Jesure seniñayijũ ñ:

—¿Cudibeati mu? ¿Ñeonire mare busituati ñna? yiyijũ paia ɯju Jesure.

⁶¹ Ito bajiro ñ yibojarocati itire cudibisijũ Jesús. Cudibicãti tujayijũ ñ. Ito bajiri mucana tãdi seniñayijũ paia ɯju ñre:

—¿Mutĩ ñati Cristo, Dios Macu? yiyijũ ñ Jesure.

⁶² Ito ñ yija tuocõri, ñre cãdiyijũ Jesús ñja:

—Au, ñti ña yu, yiyijũ Jesús. Yu ña Masa Rĩjoru. Ija Dios rãca ñ ya riojocadɯja yu rujija tirã yirãji mu. Yu Jacu Dios rãca umacũju ide bueri rãca gna ruji wadija tirã yirãji mu, yiyijũ Jesús ñnare.

⁶³ Jesús ito ñ yija tuocõri, ñmasiti ñ ya yutabuju ñigãyijũ paia ɯju. ñ junisinirisere ñorocu ito bajiro yiyijũ ñ. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ñ:

—Gãjerã Jesure tore tuo amobea yu ñja.

64 Mña cuni tɔobu Diore Jesús ñeñaro ï yirise. Ito bajiri, ¿no bajiro ãmoati mña? yiyijũ paia uju masare.

Ito bajiro ï yija tɔocõri: “Ïre sãruja mani”, yi jediyijarã masa.

65 Ito yija coriarã Jesure go ide eobate guyijarã ñna. Ito yicõri Jesús ya cajea moabiacõri ïre jayijarã ñna. Ïre jacõri ado bajiro seniñayijarã ñna:

—¿Ñimũ mare jari? Recoti mũ tɔo masijama, “Ï yure jami”, yigũ yigũja mũ, yi ajeyijarã ñna Jesure.

Dios ya wi coderi masa cuni ï ya rioju jayijarã ñna.

Jesure masibea yũ, Pedro ï yire gaye

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

66 Ito ñna yiroca iti wi tũ ñari tũcũroju ñayijũ Pedro. Ito ï ñaroca paia ujũre moa ïsiri maso ejayijõ ï tũ.

67 Pedro jeame tũ ï rujija ticõri, ïre ti rãgõcoayijõ iso. Ito bajiri ado bajiro yiyijõ iso ïre:

—Mña cuni Jesús Nazaret gagũ rãca wa ucuyija mña, yiyijõ iso Pedore.

68 Iso ito yija tɔocõri, ado bajiro cudiijũ ï:

—Jesús rãca wa ucubiticũ yũ. Ïre masibea yũ. Mña bũsirisere tɔo masibea yũ, yiyijũ Pedro isore.

Ito yicõri sãjasuora soje tũjuã budi wayijũ ï. Ito ï bajiroca riti cara yujijijũ.

69 Paia ujũre moa ïsiri maso mũcana Pedore ti bũjacõri ado bajiro yiyijõ itijũ ñarãre:

—Ñni ñami Jesús rãca riasotiri masũ, yiyijũ iso.

70 Iso ito yija tɔocõri: “Ïre masibea yũ”, yiyijũ Pedro mũcana. Ito yija itijũ ñari masa ado bajiro yiyijarã Pedore:

—Muti ña ñna rãca gagũ. Mña ña Galilea gagũ. ñna bajiroti bũsia mũ cuni, yiyijarã ñna ïre.

71 Ito yija ado bajiro cɔdiyijɛ Pedro:

—Jesure masibesacɔa yɛ. Bɛgɛti yɛ yija yɛ ñeñaro tɔbɛroca yijaro Dios, yiyijɛ í. Ito mɛa bɛsigure masibea yɛ, yiyijɛ Pedro.

72 Ito í yirocati mɛcana tɛdi yujiyijɛ cara. Í yujija tɛocɔri, Jesús í gotire tɛoña bɛjayijɛ Pedro: “Cara jɛaji í yujiroto riojɛa ɛdiaji, ‘Jesure masibea yɛ’, yigɛ yigɛja mɛ”, Jesús í gotire tɛoñacɔri bɛto otiyijɛ Pedro.

15

Pilato tɛjɛ Jesure ñna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

1 Iti bususɛworooca paia ɛjarã, bɛcɛrã cɛni minijuayijarã. Ito yicɔri judio masa rotirise riasori masa, ɛjarã ñasarã cɛni ñajediro minijuayijarã. Minijuacɔri Jesure ãmo siacɔri ñre ãmi wayijarã Pilato tɛjɛ.

2 Í tɛ Jesure ñna ãmi ejaroca ado bajiro seniñayijɛ Pilato ñre:

—¿Mɛti ñati judio masa ɛjɛ? yiyijɛ Pilato Jesure.

Ito í yija tɛocɔri, ado bajiro cɔdiyijɛ Jesús ñre:

—Mɛ yiro roboti ña, yiyijɛ Jesús ñre.

3 Ito yija paia ɛjarã jaje oca meniijarã Jesure.

4 Ito bajiri mɛcana tɛdi seniñayijɛ Pilato Jesure:

—¿Cɛdibesacɔati mɛ? ¿Masibeati mɛ, jeyaro mɛre oca menirã yama ñna? yiyijɛ Pilato ñre.

5 Í ito yibojarocati ñre cɛdibisijɛ Jesús. Í cɛdibeja ticɔri, bɛto tɛoña ɛcayijɛ Pilato.

Jesure sɛarɛja mani, ñna yire gaye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Masa ñna basa ñaroca riti ado bajiro yisotiyijũ Pilato. Sīgũ tubiara wijũ ñagũre masa ñna bucõa rotija, ñre bucõayijũ Pilato.

⁷ Ito bajiro ñna yi ñari rumũ tubiara wijũ sīgũ ñayijũ Barrabás wame cutigũ. Masa sãgoana rãca tubiara wijũ ñayijũ Barrabás. Oca riawusacõri masa sãana ñayijarã Barrabás mesa.

⁸ Ito yija judio masa ejacõri Pilatore ado bajiro yiyijarã ñna:

—Mũ yisotiro bajiro, sīgũre mũ bucõare ãmoa gũa, yiyijarã ñna ñre.

⁹ Ito yija Pilato cudiyijũ ñnare:

—¿Ñimũre yũ bucõare ãmoati mũa? ¿Judio masa ujũre yũ bucõare ãmoati mũa? yiyijũ Pilato.

¹⁰ Jesure riti masa jãjarã ñna tũo suyaja ticõri, bũto junisiniyijarã paia ujarã. “Gũajũare riti ñna tũo suyaja quena”, yirona bũto junisiniyijarã ñna Jesure. Ito bajiri ñre ti terã Pilatore ñsiyijarã ñna. Ito bajiro ñna yija tũo masicõyijũ Pilato.

¹¹ Paia ujarã oca sẽoro masare busiyijarã. Ito yicõri ado bajiro ñnare gotiyijarã: “Pilatore seniteña, Barrabásre ñ bucõatoni”, yiyijarã ñna.

¹² Ito yija Pilato seniñayijũ masare:

—¿Ñe yũ yire ãmoati mũa, “Judio masa ujũ ñami”, mũa yigũre? yiyijũ Pilato masare.

¹³ Ito ñ yija tũocõri, awasã cudiyijarã ñna:

—Yucutẽojũ ñre jaju sãña, yiyijarã ñna.

¹⁴ ñna ito yija tũocõri:

—¿Ñe ñeñarise yicati ãni? yiyijũ Pilato masare.

Ito bajiro ñ yija tũocõri, mũcana tũdi awasã cudiyijarã masa:

—Yucutẽojũ ñre jaju sãña, yiyijarã ñna.

15 Ito yija masa rãca queno ña ãmogũ Barrabásre bucõacõyijũ Pilato ãja. Ito yicõri, “Jesure bajeya mũa”, yi rotiyijũ ã ya moari masare. Ña baje tãroca masare ãsiyijũ Pilato, Jesure ña jaju sãtoni.

16 Ito bajiri surara ãmi wayijarã Jesure iti sita gagũ ẽjũ ya wi totijũ. Ito yicõri surara ẽjarã ñarocõti minijuayijarã iti wijũ.

17 Iti wi totijũ ñacõri Jesure saya sũa ñiro sãyijarã ña, ẽjũ ã sãñaro bajiro. Ito yicõri jota bedo seara bedo ãre jeoyijarã ãre.

18 Ito yicõri ado bajiro Jesure tudi ajeyijarã ña:
—Judio masa ẽjũ ña mũ. Gũa bero catiba, yiyijarã ña Jesure.

19 Ito yicõri ã ya rijogajũ yucũna ãre jayijarã. Ito yicõri ãre go ide eobate guyijarã. ã riojo rijomu-ñigãna ñini rũjũcõri ado bajiro ãre aja tudiyijarã ña: “Mũ ña ẽjũ ñasagũ”, yi aja tudiyijarã ña Jesure.

20 ãre aja tudi tũocõri ã ya yutabuju sũaro ruayijarã ña. Ruagocõri mũcana ã sãñasuoadoti tudi sãyijarã ña mũcana. Ito yicõri Jesure yucutẽojũ jajũ sãrona ãre tũa wayijarã ña ãja.

*Yucutẽojũ Jesure ña jaju sãre gaye
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)*

21 Jesure ña tũa waroca ña tũ ejayijũ Simón wame cutigũ. Cirene cuto gagũ ñayijũ ã. Alejandro, ito yicõri Rufo jacũ ñayijũ ã. Jesús tũ Simón ã rãta waroca ã ya yucutẽore gaja rotiyijarã surara ãre.

22 Ito yija Jesure ãmi wayijarã Gólgota wame cutiri tũriajũ. “Rijoga gõa”, yireoni ña iti Gólgota yire.

23 Itojũ ejacõri Jesure ẽyẽ ide, mirra mũco wũsaro ãre iobojayijarã ña. Itire idibisijũ Jesús.

24 Ito yija Jesure yucatēojm̄ jaju wōyijarā ĩna. Ĩ ya āmo ito yicōri ĩ ya g̃abore c̃ani jajuyijarā come wacana. Jesús ya yutabujure āmorā ado bajiro yiyijarā ĩna: “Ñimuj̃ua Jesús ya yutabuju ĩ b̃ajaja tiana mani”, yirona g̃ūta ajerina rea ajeyijarā surara. Ito bajiro yi ajecōri, ĩ ya yutabujuri g̃āmeri batoyijarā ĩna ĩja.

25 Busuri b̃usa nueve tujarocacō Jesure jajuyijarā ĩna.

26 Jesús ya rijoga weca cumu jāi ucara jāi wōyijarā ĩna. “Āni ñami judio masa ɱj̃m̄”, yi ucare ñayij̃m̄ iti jāij̃m̄. “Iti waja seti ña ĩre”, yireoni ñayij̃m̄ ito uca wōre.

27 Jesús rāca cocati j̃uarā riniri masare jajuyijarā ĩna. Sīgū Jesús ya riojocad̃aja ñayij̃m̄, g̃āji ĩ ya g̃ācod̃ujaj̃ua.

28 Ito iti bajija Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rētacoayij̃m̄: “Ñeñaro yirā rāca ñacōri, ĩ c̃ani ñeñaro yig̃m̄ ñaguñji”, yirā yirāji masa, yi ucare ñayij̃m̄ Dios oca tutij̃m̄.

29 Itij̃m̄ g̃āna Jesús t̃a rēta warāti ĩre aja tudiyijarā ĩna:

—“Dios ya wire jana batecōc̃uja ỹm̄. Ito yicōri ɱdia r̃m̃m̄ bero m̃c̃ana j̃ōrojoc̃uja ỹm̄”, yibojac̃m̄ m̃m̄, yiyijarā masa Jesure.

30 M̃m̄masiti masoña. Ito yicōri yucatēojm̄ wāñagū ruji waya m̃m̄, yiyijarā ĩna Jesure, ĩre aja tudirā.

31 Paia ɱjarā, judio masa rotirise riasori masa c̃ani ito bajiroti aja tudiyijarā ĩna Jesure:

—Gājerāre masobojag̃uti ĩmasiti maso masibeami ĩ, yiyijarā ĩna.

³² Cristo, Israel sita gāna ɛjɛ mɛ ñaja, ruji masigũ yigɛja mɛ. Yucɛtẽojɛ mɛ rujiya ti āmoa gɛa. Mɛ rujiya ticõri, “Cristo ña mɛ”, yiana gɛa, yiyijarã ñna Jesure.

Jesús rãca cocati yucɛtẽojɛ jaju ecoana cɛni aja tudiyjarã ñre.

Jesús ñsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Ɔmɛa gɛdareco ñaroca macãrucãro ñarocõti rãitĩacoayijɛ ñja. Yoari rãitĩayijɛ iti. Ñamicajua busa tres ñaroca itocõ busuyijɛ mɛcana.

³⁴ Itocõ tɛjarocati bɛto awasãyijɛ Jesús ñ ocana:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? yiyijɛ Jesús. “Dios yɛ Jacɛ, ¿no yija yɛre wagoati mɛ?” yireoni ñayijɛ iti ñ ocana.

³⁵ Coriarã ito ña coderã ñ awasãja tɛocõri, ado bajiro yiyijarã ñna:

—Tɛoya mɛa. Diore goti ñsiri masɛ Elías wame cɛtigɛre jigɛ yirɛ ñ, yiyijarã ñna.

³⁶ Ito yija sīgũ ito ñagũ ũmaquedi wayijɛ Jesús tɛjɛa. Ito yicõri ide udi āmirisena ɛyé ide jiare weoyijɛ. Ito yicõri ñre itojɛ ñutubojayijɛ yucɛgɛna, Jesús ya rise tɛjɛ ñ mimitoni. Idibisijɛ Jesús. Ito yija Jesure ado bajiro yiyijɛ ñ:

—Yuya maji. Diore goti ñsiri masɛ Elías mɛre ñ rujioja tiana gɛa, yiyijɛ ñ Jesure.

³⁷ Ito ñ yija bero oca sẽoro awasãyijɛ Jesús. Ito awasãcõri ɛsi jedicoayijɛ ñ ñja.

³⁸ ñ ɛsi jedirocati Dios ya wi saya webɛtiro, wi gɛdareco yobiado ũmacũjuana ñigã ruji wadicõri jacajɛ ñigã ruji ejacoayijɛ.

39 Co dɔjamocō masacō surara ɯjɯ Jesús riojo ñagũ ĩ ɯsi jedija ticōri, ado bajiro yiyijɯ ĩ:

—Dios Macɯguti ñabojañi āni, yiyijɯ surara ɯjɯ.

40 Sōjɯ bɯsa ti ñayijarã romia cɯni, Jesús ĩ godaja. ĩna wato ñayijarã María Magdalena, María Santiago mesa jaco, ito yicōri Salomé wame cɯtigo cɯni. Sōjɯ bɯsa ti ñayijarã ĩna.

41 Galilea wame cɯtiri cɯtoɯ Jesús ĩ ña ucuroca ĩre ejabɯagoana ñayijarã ĩna. Gãjerã romia Jerusalénjɯ Jesure sɯya ejagoana ĩ godaja ti ñayijarã ĩna cɯni.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Ito yija judio masa moasɯsari rɯmɯ rãiocoayijɯ. Iti rɯmɯ ñayijɯ tujacãra rɯmɯ riojɯna ĩna queno yuri rɯmɯ.

43 Ito yiroca ejayijɯ José Arimatea gagɯ. ĩ José ñayijɯ ñasarã rãca ñagũ. Diore tɯorãnrãre ĩ miojuroti rɯmɯ bocati ñayijɯ ĩ cɯni. Ito yija oca sēoro sãja wacōri Pilatore Jesús ya rujɯre seniyyijɯ ĩ.

44 Ito ĩ yija tɯocōri, “Agɯ, ¿no yija yoari mejeti ɯsi jediati ĩ?” yi tɯoñayijɯ Pilato. Ito bajiri surara ɯjɯre jiyijɯ Pilato: “¿Riti bajiati?” yirocɯ.

45 “Riti ña”, surara ɯjɯ ĩ yija tɯocōri, Jesús ya rujɯre āmi rotiyijɯ ĩ Josere.

46 Ito bajiro ĩ yija tɯocōri, Jesús ya rujɯre gũmarocɯ saya coro waja yiyijɯ José. Ito yicōri Jesús ya rujɯre rujiogɯ wayijɯ ĩja. ĩre rujio tĩocōri ĩre gũmayijɯ José. Ito yicōri gũta totijɯ masari cumajɯ Jesús ya rujɯre yujeyijɯ José. Ito yicōri gũta jãi jaja jãina tubiayijɯ masari cuma sojere.

47 María Magdalena, María José jaco cuni tiyijarã Jesure ñna yujerajũ.

16

Jesús ñ tãdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Tujacãra rumũ rãiocũro ñaroca María Magdalena, María Santiago jaco ito yicõri Salomé wame cãtigo cuni ñna udiarã sutirise queno sati quenarise waja gãmeyjarã ñna Jesús ya rujure turona.

² Tujacãra rumũ busuri jĩjũ wayijarã ñna Jesús ya masari cumajũ. Ñmacañi joejearijũ ejayijarã ñna.

³ Ito yicõri ñnamasiti busiyijarã:

—Jesús ya masari cuma gãtagã tubiado, ¿Ñimũ manire ãmigo ñsigũ yiguĩjida? yi busi wayijarã ñna.

⁴ Ito ejacõri ñna tija gãtagã jajoca ñna biabojaraga mañijũ ñja. Iti ñarajũ meje ñayijũ itiga ñja.

⁵ Gãtagã manija ticõri, sãjayijarã ñna. Ito sãja wacõri ñna ti ñucaja riojocadũja sīgũ mamũ yutabuju botiro sãñacõri rujijijũ. Ñre ticõri ucayijarã ñna romia.

⁶ Ñna ucaja ticõri, ado bajiro ñnare gotijijũ ñ:

—Ucabesa mũa. Jesús Nazaret gagũ mũa ãmagũ yucãtẽojũ ñna jajurũ mami. Ñ godaja bero tãdi caticoami. Ito bajiri mami ado. Tiya mũa ado ñre ñna cũgorajũ, yiyijũ ñ ñnare.

⁷ Wasa. Ñ rãca riasotigoanare gotitẽña. Pedrore cuni gotiba, yiyijũ ñ. Ado bajiro mũa gotija quena: “Jesús mũa riojũajũ Galileajũ ejagũ yiguĩji. Itojũ ñre tirã yirãji mũa. Ñ gotiado bajiroti itojũ ñre ti bũjarã yirãji mũa”, yi gotiba mũa ñnare, yiyijũ ñ.

⁸ Ito ï yija tucõri, rudi budi wayijarã romia. Queno budi yire mejeti, nũrũo budi wayijarã ïna, ucarã. Ito bajija ticõri, güirã gãjerãre goti bato yibisijarã ïna.

*María Magdalenare Jesús ï goãõre gaye
(Jn 20.11-18)*

⁹ Semana gaye ñasũori rũmũ busuri jĩjũ mũcana tũdi caticõri María Magdalenare cajero goãõyijũ Jesús. Jua ãmojeno rũmũa budigoro ñayijũ iso.

¹⁰ Jesús ï tũdi catija ticõri, ï rãca riasotigoanare gotigo wayijo iso, ïna oti bojori bajabe yiroco.

¹¹ ïna tũ ejacõri ado bajiro yiyijo iso: “Mũcana catiami Jesús. Ñre tibũ yũ”, yibojayijo iso ïnare. Iso gotija tũbojarãti, “Riti gotiamo”, yi tũorũnũbisijarã ïna.

*Jũarã ï rãca riasotigoanare Jesús ï goãõre gaye
(Lc 24.13-35)*

¹² Ito yija bero weseca ïna wa ucuroca ï rãca riasotigoana jũarãre goãõyijũ Jesús. Gajero bajigũ ñacõri, ïnare goãõyijũ Jesús. Ito bajiri cajero ïre ti masibisijarã ïna maji.

¹³ Yoa bũsari, “Ñti ñami Jesús”, yi ti masicõri, tũdi wayijarã ïna gãjerã Jesús rãca riasotigoanare gotirã warã. ïna gotibojarocati ïnare tũorũnũbisijarã ïna cuni.

Ado bajiro yũ oca masare riasoba mũa, yi Jesús ï rotire gaye

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ito yija bero co rũmũ ï rãca riasotigoana once ñarã ïna ba rujiroca ïnare goãõyijũ Jesús: “¿No yija

gãjerã yure tɔbeati mɔa? Mɔa ya usijɔ tɔo ãmobeá mɔa”, yi tudiyijɔ Jesús ãnare.

¹⁵ –Wasa, masa jeyarore Dios oca goti ucuba. “Ïre tɔorãnrãre masogũ yiguĩji Dios”, yire gaye riaso ucuba mɔa.

¹⁶ No Diore tɔorãncõri, idé gu ecorati god-abiquĩji. Catitĩnãgũ yiguĩji. Ito bajibojarocati no yure tɔorãnbicɔama í ñeñaro yirise waja ñaro ya ãre. Ito bajiri jeame ãjurojɔ ãre cõagũ yiguĩji Dios, yiyijɔ Jesús.

¹⁷ Yure tɔorãnrãre ti masirã yirãji mɔa. Ado bajiro yirã yirãji ãna. Yure tɔorãncõri yɔ masirisena sɔoriti rãmúare bucõarã yirãji ãna. ãna masibiti oca ñabojareti busirã yirãji ãna.

¹⁸ ãñare ãna ñiabojaja, ito yicõri ide junirisere ãna idibojaja cãni ãnare junibetoja. Diore busicõri cõrãre ãmo moa jeorã yirãji. Ito ãna yirocaci tujarã yirãji masa, yiyijɔ Jesús ãnare.

*Macãrcãrojɔ Jesús í mɔja ware gaye
(Lc 24.50-53)*

¹⁹ Iti í busija bero macãrcãrojɔ mani Ʋjɔ Jesure ãmi mɔja wayijɔ Dios. Ito bajiri Dios í riojocadɔjajɔ rujiyijɔ Jesús.

²⁰ Ito í mɔjaja bero masa ñajedirore Dios oca goti ucurã wayijarã ãna ãja. Ito bajiro ãna goti ucuja ticõri, Jesumasiti ãnare ejabɔayijɔ í. Masa ãnare queno tɔorãnjaro yirocɔ, í rãca riasotigoanare ejabɔayijɔ Jesús. Ito bajiri í ejabɔarisena tiyamani masare ãoyjarã ãna cãni. Itocõti ña.

Dios Oca Tuti New Testament in Macuna

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b